

Pristup književnim i filmskim likovima serijala Harry Potter

Mladinov, Marina

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:162:745040>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-20**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

Sveučilište u Zadru
Odjel za nastavničke studije u Gospiću
Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij
Učiteljski studij

Gospić, 2023.

Sveučilište u Zadru

Odjel za nastavničke studije u Gosiću
Integrirani prijediplomski i diplomski učiteljski studij

Pristup književnim i filmskim likovima serijala Harry Potter

Diplomski rad

Student/ica:

Marina Mladinov

Mentor/ica:

Izv. prof. dr. sc. Katica Balenović

Gosić, 2023.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Marina Mladinov**, ovime izjavljujem da je moj **diplomski** rad pod naslovom **Pristup književnim i filmskim likovima serijala Harry Potter** rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i rade navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mojega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mojega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Gospic, 14. prosinca 2023.

PRISTUP KNJIŽEVNIM I FILMSKIM LIKOVIMA SERIJALA HARRY POTTER

SAŽETAK

Ovaj rad usmjeren je na analizu književnih i filmskih likova serijala Harryja Pottera autorice J. K. Rowling. Cilj je rada komparativnom analizom provesti istraživanje nekoliko glavnih likova, utvrditi ima li razlika između likova opisanih u knjizi i ekraniziranih, opisati likove i njihov razvoj tijekom serijala. U uvodnom dijelu rada definiraju se dječja književnost i fantastična priča. U nastavku se obrađuje kratka biografija J. K. Rowling, glavne značajke književnog serijala Harryja Pottera. U glavnem dijelu rada opisuju se likovi, njihovi odnosi, uloge, razvoj kroz sedam nastavaka knjige i filma, upućuje se na razlike između opisa izgleda i ponašanja likova u knjizi i ekranizaciji. U završnom dijelu donosi se zaključak na odabranu temu.

Ključne riječi: književni i filmski likovi, serijal, dječja književnost, fantastična priča

APPROACH TO LITERATURE AND FILM CHARACTERS OF THE HARRY POTTER SERIES

SUMMARY

This paper is based on an analysis of literature and film characters of the Harry Potter series by the author J.K. Rowling. The aim of the paper is, by using comparative analysis, to research several main characters, explore the differences between portrayals in the books and the films, and describe the characters and their development through the series. The first part of the paper defines children's literature and fantasy story. It moves on to a short biography of J.K. Rowling and the main aspects of the Harry Potter literary series. The crucial part of the paper describes the characters, their relationship, roles, and development through the seven books, differences between physical descriptions and behaviours of the characters in the books and the film adaptation. The final part focuses on the conclusion of the thesis.

Keywords: book and movie characters, series, children's literature, fantastic story

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. O autorici J. K. Rowling	2
3. Poetika fantastike u serijalu o Harryju Potteru	4
4. Dječji likovi u knjizi i na filmu	5
5. Karakteristike domova u Hogwarstu.....	6
6. Istaknute junakinje u serijalu	8
6.1. Hermiona Granger.....	8
6.2. Ginny Weasley	14
6.3. Minerva McGonagall	16
6.4. Molly Weasley	17
7. Od negativca do heroja.....	19
7.1. Severus Snape.....	19
7.2. Draco Malfoy.....	21
8. Protagonist/antagonist	25
8.1. Harry Potter – „ <i>The boy who lived</i> “	25
8.2. Lord Voldemort.....	28
9. Ostali značajni likovi.....	32
9.1. Albus Dumbledore	32
9.2. Ron Weasley	35
9.3. Neville Longbottom	38
10. ZAKLJUČAK	40
IZVORI.....	42
LITERATURA	43

1. UVOD

Serijal o Harryju Potteru autorice J. K. Rowling jedno je od najutjecajnijih književnih djela 21. stoljeća i postao je svjetski fenomen. Spomenuti serijal uključuje sljedećih sedam romana: Harry Potter i Kamen mudraca (engl. *Harry Potter and the Sorcerer's Stone*), Harry Potter i Odaja tajni (engl. *Harry Potter and the Chamber of Secrets*), Harry Potter i Zatočenik Azkabana (engl. *Harry Potter and the Prisoner of Azkaban*), Harry Potter i Plameni pehar (engl. *Harry Potter and the Goblet of Fire*), Harry Potter i Red feniksa (engl. *Harry Potter and the Order of the Phoenix*), Harry Potter i Princ miješane krvi (engl. *Harry Potter and the Half – Blood Prince*) i Harry Potter i Darovi smrti (engl. *Harry Potter and the Deathly Hallows*). Kroz sedam knjiga i osam filmova, publika prati razvoj i odrastanje brojnih likova, a što nastavci idu dalje, to likovi postaju kompleksniji, a radnja mračnija. Roman je uspio privući ne samo djecu, već i odrasle uvodeći ih u maštovitu priču o svijetu čarobnjaka.

Temeljni cilj istraživanja je navesti karakteristike i ponašanje likova, opisati razvoj likova kroz serijale i njihove međusobne odnose te utvrditi eventualne razlike između njihovih opisa u knjizi i prikazu na ekranu. Predmet istraživanja neki su od glavnih likova u serijalu. Istraživanje je fokusirano na književne i filmske likove stoga su prije analize pročitani romani i pogledani filmovi, proučavani su i stručni članci te internetske stranice. Likovi su jedni od intrinzičnih elemenata u književnom djelu, imaju ključnu ulogu budući da su ono od čega se sastoji zaplet u priči. Svaki lik razvija svoje osobine što rezultira njihovim konačnim karakterom i pravom ulogom do kraja sedmog romana. Izabrani likovi za analizu su protagonist Harry Potter, četiri predstavnice snažnih, ženskih junakinja: Hermiona Granger, Minerva McGonagall, Ginny Weasley i Molly Weasley, profesori Albus Dumbledore i Severus Snape, školski kolege Ron Weasley, Neville Longbottom, Draco Malfoy i glavni zlikovac u serijalu, Lord Voldemort.

2. O autorici J. K. Rowling

Joanne Kathleen Rowling je britanska autorica najpoznatija po svom serijalu romana Harry Potter. Rođena je 31. srpnja 1965. godine. Njezina ogromna mašta pretvorila ju je u prirodnog vođu među djecom, koji su se stalno dolazili igrati kod nje čarobnjaka i vještica koje bi izmišljala Joanne Rowling. Joanne je bila vrlo stidljivo dijete, posebice kad su se u školi čitali njezini sastavci. Pohađala je opću gimnaziju Wyedean. Zanimljivo je što se Joannin ravnatelj, kojeg je zajednica jako poštovala i cijenila, zove Alfred Dunn; pretpostavka je da je njegovo ime bila inspiracija za inicijale ravnatelja Hogwartsa, Albusa Dumbledorea. Njezini školski radovi su obećavali mjesto na prestižnom sveučilištu Oxford, za diplomu iz živih jezika. Sveučilište Oxford odbilo je primiti Joanne, što ju je kasnije u životu odvelo u sasvim drugom smjeru. Kao što je Joannin profesor kemije John Nettleship rekao: „*Da se upisala, možda nikad ne bi napisala te prekrasne knjige.*“ Upisala se na Sveučilište Exeter. Joanne je studirala francuski i klasične jezike. Joanne je često provodila vrijeme i u knjižnici, ali ne zbog fakulteta nego osobnih interesa. Joanne je diplomirala 1987. godine te se preselila u Manchester. Kada se jednom prilikom vraća vlakom iz Manchestera za London, Joanne je oduševljeno promatrала dio engleskog krajolika na prozoru. Odjednom je počela razmišljati o vlaku koji prevozi dječaka u internat za čarobnjake. Imala je tu osnovnu ideju o dječaku koji ne zna tko je, niti je znao da je čarobnjak sve dok nije dobio poziv za čarobnjačku školu. Razmišljala je o glavnom liku, iako se tada još nije odlučila za ime. Do kraja tog putovanja, osmisnila je lika Ron Weasleya, lovočuvara Hagrida i školske duhove. Razmišljala je, također, o samoj školi i kako bi mogla izgledati. Zamislila je škotski krajolik, jer je Škotska bila važna njezinim roditeljima. Zamislila je i dvorac kojeg će kasnije nazvati Hogwarts. Ali dok je radila honorarni posao, njezin imaginarni dječak čarobnjak, ispunjavao je njezine bilješke koje su joj pomagale da joj brže prođe vrijeme. Nedugo zatim je smislila i ime: „Harry je oduvijek bio moje najmilije muško ime, a Potter je bilo prezime obitelji koja je živjela u susjedstvu kad mi je bilo sedam godina.“ Također je odlučila da će se priča sastojati od sedam dijelova, svaka za po jednu godinu u Hogwartsu. Nažalost, u to vrijeme je doživjela gubitak majke. Majka joj je umrla sa samo četrdeset i pet godina. Smrt njene majke snažno je utjecala na Joanne. Najveći kompliment majci Joanne je dala pišući poglavje „*Zrcalo aljež*“ (engl. *Mirror of Erised*) u prvoj knjizi o Harryju Potteru. Dumbledore objašnjava da zrcalo želja pokazuje „najdublje, najočajnije želje naših srca“, a Harry u njemu vidi svoje roditelje. Joanne se na neki način osjećala kao siroče kada joj je umrla majka. Harry Potter je siroče koje se mora sam snalaziti. Vidljivo je da knjige zapravo izviru iz njezinog života. Joanne je otkrila da je trudna, ali je ubrzo doživjela spontani

pobačaj. Odlučila se vjenčati i pokušati ponovno imati dijete. Joanne je ponovno zatrudnjela. 1993. godine dobila je djevojčicu Jessicu. Do kraja godine, njezin brak se priveo kraj. Njezina imaginarna književna bića, dementori¹, upravo su inspirirana njezinom tadašnjom depresijom. Dementori su čuvari čarobnjačkog zatvora Azkaban i metafora su depresije koju ona opisuje kao najneugodniji osjećaj koji je doživjela. Njezin prvi rukopis Harryja Pottera i kama na mudraca jedna je agencija odbila jer su smatrali da se na dječjim knjigama ne može zaraditi. Iako su je prvo odbacili, kasnije je agentica još jednom pregledala košaru za odbacivanje, gdje je završio i Harry Potter. Agentici se svidio njezin rukopis, najviše zbog humora. Harry Potter i Kamen mudraca objavljen je 26. lipnja 1997. godine – sedam dugih i teških godina otkad je prvi put pao napamet spisateljici Joanne. Popularnost dječaka – čarobnjaka se brzo širila po Britaniji. Do kraja 1999. godine, knjige o Harry Potteru zauzimale su tri od četiri najviša mjesta na popisima najprodavanijih knjiga te godine. U prvoj je godini samo u Velikoj Britaniji prodano sedamdeset tisuća primjeraka, a knjiga je dobila i nagradu Smarties za dječju književnost. Joannin drugi nastavak romana dobio je još veću zaradu i postao najprodavanija knjiga u zemlji. Priča o Harryju Potteru stigla je i u Hollywood. Harry Potter postao je fenomen u cijelom svijetu. Joanne je bila oduševljena produkcijom i odabirom glumaca. Krajem lipnja, 1999., nakon što je objavljen prvi film o Harryju Potteru, Joanne je postala milijunašica. Osim što je proglašena spisateljicom godine i dobila počasni doktorat u Exeteru, dobila je i kraljevsko odlikovanje za doprinos dječjoj književnosti. Joanne je u malo vremena od siromašne, samohrane majke postigla svjetski uspjeh kao jedna od najuspješnijih žena na svijetu. Knjige o Harryju Potteru prevedene su na pedeset i pet jezika, uključujući čak i latinski, a prodane su u preko dvjesto pedeset milijuna primjeraka u više od dvjesto zemalja diljem svijeta. Sve knjige su također dobile ekranizaciju, s vrlo uspješnim ishodom. Prva tri filma su na popisu dvadeset komercijalno najuspješnijih filmova svih vremena. Godine 2003. Joanne Rowling postala je najbogatijom ženom u Ujedinjenom Kraljevstvu, prestigavši čak i samu kraljicu.

I had a feeling that J. K. Rowling, the person, was more interesting than Harry Potter, the fictional hero. „, u prijevodu „Imao sam osjećaj da je J. K. Rowling kao osoba zanimljivija nego Harry Potter, njena tvorevina.“ (Smith, 2005: 14).

¹ Strašna bića iz serijala o Harryju Potteru koja se hrane radosnim ljudskim osjećajima

3. Poetika fantastike u serijalu o Harryju Potteru

„Izraz „fantastična književnost“ (engl. *fantastic story*) odnosi se na određenu vrstu književnosti ili na jedan književni žanr. Fantastično zauzima vrijeme te neizvjesnosti; u trenutku kada izaberemo jedan ili drugi odgovor, napuštamo fantastično kako bismo stupili u jedan od dva njemu bliska žanra, čudno ili čudesno. Pojam fantastičnog određuje se odnosom prema pojmovima stvarnog i imaginarnog“ (Todorov, 1987.).

Fantastične se priče mogu podijeliti u tri skupine: skupina u kojoj nefantastični svijet postoji usporedno s fantastičnim (npr. Alisa u zemlji čудesa, engl. *Alice in Wonderland*), skupina u kojoj se fantastično isprepliće s nefantastičnim (npr. Pipi Duga Čarapa, engl. *Pippi longstocking*) i treća skupina koja je u cijelosti smještena u jedinstvenom fantastičnom svijetu (npr. Hobit, engl. *The Hobbit*). Fantastičnu priču karakteriziraju nerealni likovi, nadnaravni i neobičan svijet koji se razlikuje od stvarnog života. Često se pojavljuju imaginarna bića poput vještica, vukodlaka, zmajeva, čarobnjaka, vila, duhova i slično. Čitanje fantastične priče često izaziva čuđenje, zaprepaštenje, neodlučnost, ponekad i strah. Fantastična je priča obično strukturirana kao prijelaz fantastike u realan svijet ili prijelaz iz realnog svijeta u imaginarni, kao što je slučaj u romanima o Harryju Potteru. Zbivanje u fantastičnoj priči najčešće je smješteno u vremensko – povijesni okvir, a glavni likovi su individualizirani, uglavnom djeca (Hameršak i Zima, 2015.).

Serijale o Harryju Potteru krase brojni elementi fantastike. Romani obiluju raznim imaginarnim likovima, predmetima, životinjama, mjestima. Među izmišljenim bićima u serijalu spominju se vještice, duhovi, čarobnjaci, divovi, vilenjaci, hipogrif (engl. *hipogriff*), mitska bića poput kentaura i slično. U serijalu se spominju magični predmeti poput čarobnog štapića, vremokreta², plašta nevidljivosti, deluminatora³ i zrcala želja. Rowling je svoje romane o čarobnjaku obogatila mnoštvom izmišljenih magičnih mjesta. Najpoznatije magično mjesto koje je izmisnila sama spisateljica je Hogwarts, škola vještičarenja i čarobnjaštva. Ostala zanimljiva mjesta koje spominje su čarobnjačka banka Gringotts, čarobnjački zatvor Azkaban, Ministarstvo magije (engl. *Ministry of Magic*), izmišljena ulica „Diagon Alley“, izmišljene trgovine koje prodaju školske knjige, čarobne štapiće, metle za letenje i razne rezvizite. Ono što posebno obogaćuje serijal je činjenica da je značajan broj imaginarnih elemenata osmisnila sama J. K. Rowling. Ona je savršeno ukomponirala realan i fantastični svijet; u romanu ipak

² Engl. „Time – Turner“, predmet kojim se putuje kroz vrijeme

³ Engl. „Put – outer“, magična sprava pomoću kojeg se gase svijetla

postoje ljudi koji nisu čarobnjaci i žive u realnom svijetu. Rowling ih naziva „bezjacima“ (engl. *Muggles*⁴). U serijalu je navedeno da realni ljudi ne znaju za čarobnjake niti ijedno čarobnjačko mjesto. Glavni lik Harry Potter je do svoje jedanaeste godine živio sasvim običnim životom, ne znajući da će jednog dana otkriti da je čarobnjak.

4. Dječji likovi u knjizi i na filmu

Iako je filmska umjetnost danas vrlo cijenjena, dugo je trebalo da se film koji je u samim začecima služio isključivo kao zabava, prizna kao umjetnost. Film je integracija elemenata prikupljenih iz drugih umjetnosti s izražajnim sredstvima koja su specifično filmska. Brojna književna djela ekranizirana su, neka i višestruko, ali nije rijedak i obrnuti postupak gdje se sceniraj nekog uspješnog filma preradi u roman. U svjetskoj je proizvodnji više od tri četvrtine filmova snimljeno je prema književnim djelima. Pri adaptaciji književnog predloška, najčešće se gubi sličnost s literarnim uzorkom. Romani u kojima pisci pišu vizualno je lako prenijeti na ekran, dok je zahtjevnije prenijeti književna djela koja se baziraju na psihološkoj analizi lika. Ipak, mnogi su režiseri uspješno adaptirali složenije književne predloške. Mehaničkim prevođenjem književnog djela na film bez uvažavanja specifičnih filmskih vrijednosti, može dovesti do potpunog neuspjeha, a naročito su problematični romani koji sadrže mnogo likova i opisuju duga vremenska razdoblja, s puno sporednih radnji. Redatelji imaju pravo izraziti vlastiti doživljaj određenog problema iz svijeta koje opisuje književno djelo, koristeći filmska izražajna sredstva koja su mu na raspolaganju (Težak, 1990.).

Za razliku od filma, knjige nam pružaju deskriptivan tekst koji prenosi precizne i vizualne detalje. Prilikom prenošenja književnog djela na velike ekrane, teško je izraziti unutarnje monologe, tijek svijesti i duboke ljudske osjećaje koje su detaljno opisane u tekstu.

Filmski autori služe se različitim postupcima kako bi prenijeli književni lik na film. Prijenosom lika iz medija u medij dolazi do mnogih promjena. Ponekad se prenošenjem književnog lika na film lik mijenja toliko da u filmskom junaku više ne nalazimo dovoljno sličnosti s njegovim književnim uzorom. S obzirom da svako književno djelo zahtjeva vlastiti stvaralački postupak, scenaristi se susreću s nizom problema. Ako se radi o romanu, u scenariju dolazi do pojednostavljivanja sadržaja zbog ograničene dužine filma. Zbog toga što se sporedne radnje trebaju eliminirati, film ne može dati detaljnu psihološku analizu mnogih likova kao što je opisano u romanu. Likovima koji ostaju u prvom planu ponekad se dodavaju i nove

⁴ Termin iz romana o Harryju Potteru, označava osobu koja je pripadnik nečarobnjačke zajednice, odnosno osobu koja nema urođeni dar magije

karakteristike da bi se nadomjestilo sve ono što je pri adaptaciji teksta izgubljeno. U filmskim adaptacijama, čak i dijalog koji je isti kao u knjizi može promijeniti pisani kontekst zbog načina izgovora, mimike i gestikulacije glumca (Težak, 1990.).

Književni se lik formira u filmu pomoću različitih izražajnih sredstava. Jedan od najvažnijih filmskih sredstava je kadar. Mora biti napravljen tako da dječoj publici bude zanimljiv, ne predug, ali dovoljno dug da dijete može percipirati ono što se u kadru želi pokazati. S obzirom da su publika najčešće djeca, iz kadra treba izbaciti sve suvišne sadržaje koji mogu odvratiti pažnju od glavne radnje i lika. Na gledateljev doživljaj lika utječe i pojedini plan. Djeci je najvažniji krupni plan jer prikazuje lice čime se postiže prisnost između gledatelja i lika. Pažljivo odabrani kut snimanja pridonosi nova svojstva prikazanog lika. Različiti položaji kamere stvaraju drugačije doživljaje, pa se naprimjer snimanjem iz donjeg kuta stvara doživljaj superiornosti i nadmoćnosti, dok gornji kut snimljenog čini bespomoćnim, slabim i usamljenim. Osim navedenog, i boja je izražajno sredstvo koja utječe na percepciju određenog lika. Bojom se može naglasiti raspoloženje; bijela ili mračna pozadina omogućuju naglašenost likova. Određenom bojom se čak može utjecati na raspoloženje gledatelja. Toplim bojama postiže se osjećaj vedrine i radosti, dok hladne boje djeluju umirujuće. Djeca više preferiraju tople boje jer su po prirodi živahna.

Ambijent i glazba mogu značajno pridonijeti cijelom doživljaju lika. Iz ambijenta se mogu iščitati neki podatci o likovima: primjerice, ovisno o izgledu sobe, može se odgonetnuti klasna pripadnost, socijalni položaj, obrazovanje i ukus određenog lika. Upotreba glazbe u filmu ima snažno djelovanje na dječju publiku koja film doživljava najviše emocionalno. Javljujući se uz likove, glazba ih upotpunjava, tj. upotpunjava dojam i raspoloženje koje likovi moraju ostaviti na gledatelja.

Jedno od najzanimljivijih filmskih sredstava je montaža. Zahvaljujući montaži, može se mijenjati kronologija prikazanih događaja, kao što je čest slučaj u filmovima o Harryju Potteru. Junak se može vratiti u prošlost ili otici u budućnost, može se prikazati njegovo maštanje, sanjanje ili zamišljanje. U formiranju filmskog lika, važan je subjektivni kadar jer se prikazuje ono što lik vidi, a nakon toga njegova reakcija čime dobivamo psihološko stanje lika. Na dojam o liku utječu i scenografija, kostimografija, šminka, kompozicija i ponajviše sam glumac (Težak, 1990.).

5. Karakteristike domova u Hogwarstu

Na temelju svojih karakteristika, svaki je lik u serijalu svrstan u jedan od četiri doma u školi Hogwarts. Školska godina započinje ceremonijom razvrstavanja po domovima. Postoje četiri

školska doma, a to su Gryffindor, Hufflepuff, Ravenclaw i Slytherin. Svečanost se odvija tako što svaki učenik prve godine na glavu stavi Razredbeni klobuk⁵ koji ga svrstava u jedan od domova čiji će pripadnik uvijek ostati (Ballard, 2021.).

Važno je naglasiti karakteristike pojedinog doma jer su domovi odraz samih likova. Primjerice, Hermione Granger je po svojoj inteligenciji i mudrošću mogla biti svrstana u dom Ravenclaw, ali je ipak „opravdala“ svoju pripadnost domu Gryffindor pokazivajući hrabrost i važnost prijateljstva. Harryja Pottera je razredbeni klobuk htio svrstati u dom Slytherin jer smatra da bi Harry, zbog nekih određenih karakteristika kakve je cijenio Salazar Slytherin, bio vrlo uspješan. Međutim, ono što razlikuje Harryja od ostalih pripadnika doma Slytherin je taj što je Harry sam odbio biti u ovom domu. Prema svojim karakteristikama i obilježjima, likovi su smješteni u određene domove.

Domove u Hogwartsu su osmislili osnivači škole, Rovena Ravenclaw, Godric Gryffindor, Helga Hufflepuff i Salazar Slytherin. Svaki dom veliča drugačije vrline i karakterne osobine, ovisno o tome što su njihovi osnivači smatrali najvažnijim. Osnivačica Hufflepuffa poznata je po tome što je iznimno cijenila odanost, iskrenost, prijateljstvo, posvećenost, marljivost i pravednost. Pripadnici Hufflepuffa poznati su i po svojim izraženim moralnim načelima. Helga je upravo tim vrlinama nadahnula mnoge generacije učenika koje su svrstane u njezin dom. Za razliku od Salazara Slytherina, koji je želio prihvati samo čistokrvne čarobnjačke učenike, Helga je vjerovala da su sva čarobna djeca zavrijedila obrazovanje. Dom Hufflepuff bio je posvećen jednakosti i pravednosti (Calkhoven, 2022.).

„You might belong in Hufflepuff,

Where they are just and loyal“ (Rowling, 1997: 88).

Rowena Ravenclaw bila je najpronicljivija vještica svojeg doba. Najviše je cijenila mudrost, kreativnost, obrazovanje, prihvatanje i učenje. Ona je kao i njezini dobri prijatelji, Godric Gryffindor i Helga Hufflepuff, vjerovala da bi Hogwarts trebao prihvatići sve učenike koji imaju dar za magiju neovisno jesu li čistokrvni ili ne. Rowena je bila domišljata i kreativna.

„Or yet in wise old Ravenclaw,

If you've a ready mind,

Where those of wit and learning,

Will always find their kind“ (Rowling, 1997: 88).

⁵ Izmišljeni magični predmet u serijalu, svrstava učenike u školske domove

U književnim i filmskim serijalima o Harry Potteru, najistaknutiji su domovi Gryffindor i Slytherin jer su najčešći glavni likovi upravo pripadnici ovih domova. Rowling je često naglašavala sukob između ova dva doma. Godric Gryffindor bio je poznat po svojoj hrabrosti, odanosti, iskrenom prijateljstvu, odlučnosti i tolerantnosti. On je stvorio šešir za razvrstavanje domova što pokazuje da je bio kreativan i inteligentan. Glavna tri lika u serijalu, Harry Potter, Ron Weasley i Hermione Granger svrstani su ovaj dom.

„You might belong in Gryffindor;

Where dwell the brave at heart“. (Rowling, 1997: 88).

Ono što razlikuje Salazara Slytherina od ostalih osnivača je prijezir prema čarobnjacima miješane krvi. Priznavao je samo čistokrvne čarobnjake, kakav je i on bio. Zbog toga se često sukobio sa suošnivačima Hogwartsa. Najistaknutiji zločinac u serijalu, Tom Riddle, slijedio je njegov primjer. Slytherin je cijenio ambiciju, visoku inteligenciju, snalažljivost, nepoštivanje pravila i odlučnost. Iako postoje iznimke, dom Slytherin često se povezuje sa zlim likovima u serijalu.

„Or perhaps in Slytherin

You'll make your real friends,

Those cunning folks use any means

To achieve their ends.“ (Rowling, 1997: 88).

Prema Brennan Croft (2009.) postoje neki rodni stereotipi u njihovim karakteristikama. Salazar Slytherin bio je zainteresiran za moć i čistoću krvnog podrijetla, Godric Gryffindor za hrabrost i snagu, dok je Rovena Ravenclaw cijenila mudrost i pamet, a Helga Hufflepuff naglašavala odanost.

6. Istaknute junakinje u serijalu

U serijalu o Harryju Potteru istaknuto je više snažnih, ženskih likova koje su značajno doprinijele raspletu radnje snagom svojeg karaktera, iznimnom hrabrošću, spremnošću na borbu. Njihovo zalaganje, inteligencija i vještine bitno su utjecale na ishod događaja. Neke od glavnih junakinja u serijalu analizirane su u nastavku.

6.1. Hermione Granger

Hermiona Granger rođena je u nemagičnoj obitelji, ali je kao sva djeca s darom za magiju, na svoj jedanaesti rođendan dobila pozivnicu za školu vješticiarenja i čarobnjaštva Hogwarts.

Iako su njezini roditelji željeli da se bavi stomatologijom kao i oni, snažno su podržali njezin izbor i vrlo vjerojatno su joj time pomogli da razvije svoj disciplinirani pristup obrazovanju od ranog djetinjstva (Brennan Croft, 2009.). Kroz svoje postupke je prikazana kao junakinja. Ona je snažna i utjecajna, iskrena i dobra priateljica, izrazito inteligentna. Nekoliko trenutaka nakon prvog pojavljivanja Hermione u romanu, saznajemo da je ona neizmjerno zadovoljna što ide u „najbolju školu čarobnjaštva koja postoji“ i da je već naučila napamet svoje udžbenike i počela vježbati čarolije s kojima se učenici još nisu susreli:

,*I mean, it's the very best school of witchcraft there is, I've heard ...*“ (Rowling, 1997: 79).

Hermiona spominje kako bi htjela biti u domu Gryffindor, ali da ne bi bila nezadovoljna ni da je šešir svrsta u dom Ravenclaw.

,*I've been asking around and I hope I'm in Gryffindor; it sounds by far the best, I hear Dumbledore himself was one, but I suppose Ravenclaw wouldn't be too bad ...*“ (Rowling, 1997: 79).

Tijekom prva tri dijela Harry Potera, u tinejdžerskoj dobi, Hermione Granger pokazala je izuzetnu važnost kao jedna od glavnih, snažnih ženskih junakinja. Hermione ruši mnoge stereotipe i pomaže Ronu i Harryju u svladavanju raznih zadataka. Hermione se prvi put pojavila u vlaku, gdje nije ostavila najbolji dojam na Harryja i Rona jer je izjavila kako je već pročitala sve knjige koje su potrebne za učenje na prvoj godini. Nakon malo dužeg vremena, njih dvojica su je zavoljeli i postali najbolji prijatelji. Njezina je inteligencija dolazila do izražaja već u prvom dijelu. Dobivala je razne potvrde i pohvale od profesora. U raznim zadacima u školi, pokazala se kao najuspješnija. U kamenu mudraca, Hermione je otkrila identitet Nicholasa Flamela i sama je zaključila da bi kamen mogao biti skriven u Hogwartsu. Za razliku od Harryja i Rona, Hermione nije voljela kršiti pravila te je svoje stavove jasno i hrabro izražavala. Njezina oštroumnost i široko obrazovanje istaknuto se u prvom nastavku gdje je spasila Harryja i Rona čarolijom otključavanja vrata (Šustić, 2018.).

S obzirom na njezinu oštroumnost i mudrost, nije čudno što je u petom nastavku učenik Ravenclawa, Terry Boot, vjerovao da je Hermione trebala biti u domu Ravenclaw. U drugom nastavku romana, lovočuvar Hagrid je izjavio:

,*An' they haven't invented a spell our Hermione can't do.*“ (Rowling, 1998: 89).

U trećem dijelu, profesor Remus Lupin izjavljuje kako je Hermione najpametnija vještica svojih godina koju je ikad upoznao. Hermione je bila pouzdanija od muških prijatelja, stoga joj

se često povjerava veći rizik; profesorica McGonagall joj je, u trećem dijelu knjige, povjerila svoj vremokret koji joj je prvotno služio za pohađanje dva predmeta istovremeno. Nапослјетку га је искористила за spašavanje dva nedužna života, по Dumbledoreovim uputama, što opet pokazuje koliko је Hermione bila osoba od povjerenja.

Imena većine od sto dvadeset i sedam likova serijala Harryja Potter imaju neko odgovarajuće značenje. Rowling je u nekoliko navrata tvrdila da se Hermione najsvjesnije temeljila na stvarnoj osobi, a ta osoba je upravo ona. Hermione је njezina karikatura iz mladosti. Nije iznenađujuće da је autorica pažljivo razmišljala o imenu ovog napola autobiografskog lika. Rowling daje Hermione nomu istaknutu književnu vezu kroz njezino neuobičajeno ime чија су inspiracija gradovi poput Shakespierove „Zimske priče“. One imenu daju legitimitet i snagu među svojim vršnjacima коју главни muški likovi стјећу zbog наслjeђа (Ron) i doprinos (Harry). Hermione nomu prezimenu „Granger“ pridaje manju pažnju, engleskom prezimenu које значи „stanar“ или „farmer“. Ispitivanje simboličke važnosti Hermione nomu imena postavlja pitanje за analizu којег би значаја Hermione Granger могла оставити за будућност (Smith, 2005.).

Hermiona је приказана као heroina sage о Harryju Potter. Hermionina uloga у serijalu razvija se polako. Ona odbija да је se odvратi od njezinih namjera, bilo да se radi о učenju, opominjanju o pravilima i zagovaranju slabijeg. Iako u prvoj zajedničkoj avanturi prijatelja s trodom, dječaci spašavaju Hermione, у свим следећим avanturama она игра presudnu ulogu. Čak i u borbi s trodom, Hermione objašnjava Ronu kako да izvede čaroliju da ga pobedi. Hermione је прво стекла поštovanje Harryja i Rona korištenjem znanja за rješavanje mnogih poteškoća. Harry i Ron очигledно нису толико upućeni у аналитичко размишљање као Hermione, иако Harry posjeduje неке магијске моћи које она не posjeduje. Njezina прва прилика да ih „spasi“ била је кад је открила да је Nicholas Flamel направио камен mudraca⁶ (engl. *philosopher's stone*). Dok tri prijatelja покушавају пронаći put до камена mudraca, moraju пролићи кроз препреке које је поставио fakultet. Hermione је била у stanju riješiti Snapeovu čaroliju, jer се темељи на логici. Prema Whited (2004.) она је најбољи primjer да информације donose моћ. Кao што Hermione ističe:

„This isn't magic – it's logic – a puzzle. A lot of the greatest wizards haven't got an ounce of logic, they'd be stuck in here for ever.“ (Rowling, 1997: 320).

Hermiona је rekla зашто ће uspjeti, unatoč tome што је rođena u obitelji bezjaka (engl. *muggles*), она не само да uči čarobirati, već se služi logikom koja понекад nedostaje njezinim

⁶ Mitska alkemijska supstanca која има може poslužiti као eliksir života који čovjeku daje dug život ili besmrtnost

prijateljima Harryju i Ronu. Odlučna akcija još je jedan element Hermionina utjecaja na vlastitu sudbinu. Hermionini osjećaji očito mogu biti povrijeđeni, kao naprimjer u kamenu mudraca, kada čuje Harryja kako kaže da je nitko ne može podnijeti te Rona, koji napominje da ona nema prijatelja, a zatim se okrene i požuri u suzama. Ipak, Hermiona ostaje pri onome u što vjeruje. Hermiona se i dalje zauzima za svoja prava usprkos „suprotstavljanja gomili“, čak i ako to znači gubitak jednog od dvojice prijatelja koje ima u tom trenutku (Whited, 2004.).

Hermiona Granger je odvažna aktivistica koja smatra da bi svi trebali biti jednaki i imati jednaka prava. To pokazuje svojim zalaganjem za kućne vilenjake od kada je u Plamenom peharu saznala da rade kao robovi bez plaće i ikakvih prava na godišnji odmor:

„She had been badgering Harry and Ron ever since, firstly to wear the badges, then to persuade others to do the same, and she had also taken to rattling around the Gryffindor common room every evening, cornering people and shaking the collecting tin under their noses.

‘You do realise that your sheets are changed, your fires lit, your classrooms cleaned and your food cooked by a group of magical creatures who are unpaid and enslaved?’ she kept saying fiercely.

Some people, like Neville, had paid up just to stop Hermione glowering at them.“ (Rowling, 2000: 210).

Hermiona je bila bijesna što nitko ništa ne poduzima protiv toga. Iako su vilenjaci bili sretni, smatrala je da nije u redu da ne znaju za bolje. Kad je prvu noć saznala da vilenjaci spremaju večeru u školi robovskim radom, odbila je pojesti ju.

„That’s what made this dinner. Slave labor. And she refused to eat another bite.“ (Rowling, 2000: 201).

Osnovala je čak i svoju organizaciju pod kraticom „Z.B.LJ.U.V“ što označava „Zajednicu za boljitet ugnjetavanih vilenjaka.“ (engl. *S.P.E.W. or the Society for the Promotion of Elfish Welfare*) Smatrala je da je sramotno da se vilenjacima ne plaća za iscrpan rad i molila je prijatelje i poznanike da se učlane u zajednicu.

Ipak, tijekom svog dosadašnjeg razvoja uloge, Rowling dopušta Hermioni da izgubi iz vida vlastitu snagu i vrati se stereotipnom ponašanju, a ona to olakšava korištenjem rodno povezanih stereotipnih riječi za Hermionino ponašanje uvijek iznova. Rowling više puta za Hermionino ponašanje koristi glagole poput „cviliti“, „vrištati“, „zavijati“ (engl. „whining“, „screaming“,

, „howling“), glagole koji se nikad ne primjenjuju na muške likove u knjizi. Za Hermione, asertivnu pobornicu prava i rješavateljicu problema, ove se riječi, barem u nekim kontekstima, čine nevjerljivima i potpuno neprimjerljivima. Kroz knjige, Hermione često brizne u plač (u nekim okolnostima razumljivo, u nekim pretjerano). Jezik koji konstruira uloge Rona i Harryja mnogo je smireniji, staloženiji unatoč činjenici da Hermione rješava probleme. Harry je primijetio da ponekad šešir odmah izgovara dom kojem netko pripada, a ponekad razmišlja i potrebno mu je malo vremena da odluči. Šešir je vrlo brzo donio odluku da Hermione pripada domu Gryffindor. Po njezinim karakteristikama kao što su želja za učenjem, logičko razmišljanje, znanje, inteligencija i ljubav prema školi, mogli bismo prepostaviti da će Hermione biti svrstanata u dom Ravenclaw. Međutim to što ju je šešir brzo smjestio u dom Gryffindor čitateljima ukazuje da se radi o hrabrom, odvažnom liku (Whited, 2004.).

U posljednja tri serijala, kad Hermione više nije dijete, već zalazi u tinejdžerske godine, Hermione sve više sazrijeva. U redu feniksa, Hermione zarađuje titulu „prefekta“, vodeću poziciju unutar doma Gryffindor. Dok zlikovac, Lord Voldemort, počinje stjecati moć, Hermione potvrđuje svoje vještine vođenja uvjeravajući Harryja da pokrene protupokret i stvorи obranu protiv kluba mračnih pod nazivom „Dumbledoreova armija“ (engl. *Dumbledore's Army*), nazvanu po ravnatelju škole. Tijekom dalnjih serijala, Dumbledoreova armija pokazuje snagu mladih u borbi protiv društvene nepravde koju su stvorili sljedbenici Gospodara tame (Lorda Voldemorta). Do kraja serijala, Hermione ne samo da pokazuje knjiško znanje i pamet, već dokazuje i svoju hrabrost i odanost Harryju i Ronu. Kao takva, ona evoluira u ono što ni sama nije vjerovala da jest. Hermionina važnost za mlade žene nije u jednoj kvaliteti, već u punom skupu svih njezinih kvaliteta. Tijekom serijala, ona nikada ne posustaje u svojoj predanosti, pravdi i intelektu. Njezino brzo razmišljanje i enciklopedijsko poznavanje magije višestruko spašava dječake (Walsh, 2019.).

Hermiona Granger u knjizi je opisana kao neprivlačna djevojčica neuredne smeđe kose i ogromnih prednjih zubi. Iako je nakon izlaska filma bila omiljena i prihvaćena, mnogi su se fanovi iznenadili kad su vidjeli glumicu Emma Watson u ulozi Hermione jer je ona lijepa, uredne, guste kose i nema velike prednje zube. Rowling je u početku bila nepopustljiva da filmovi o Harryju Potteru budu što sličniji knjigama. Vjerovala je da je Emma „savršena“ za tu ulogu, ali je morala „prijeći“ preko toga što je Emma previše lijepa za Hermione koju je Rowling opisivala kao ružnu (Torn, 2021.).

Njezin lik u knjizi je malo oštriji i nemilosrdniji nego u filmu gdje se uglavnom ponaša pristojno i smireno. Hermione je izrazito intelligentan lik i u filmu i u knjizi, ali neke su rečenice dodane u filmu. U drugom nastavku filma referirala se na razgovor o Voldemortu te izjavila da

strah od imena samo povećava strah od same stvari. Ovdje je pokazala hrabrost koju nije još imala u prvim nastavcima knjige gdje se uglavnom bojala izgovoriti Voldemortovo ime. Na kraju prve knjige, Harry, Ron i Hermione prolaze kroz zadatke kako bi pokazali svoje vještine i sposobnosti. Međutim, jedan zadatak nije prikazan u filmu pa je uskraćen Hermionin prikaz znanja i hrabrosti. U posljednjim filmskim rečenicama, Hermione se ponaša kao klasična brižna majka, nalik na Molly Weasley, Ronovu majku. Ona pazi da njezina kći ima sve što će joj trebati za prvu godinu u školi. U knjizi grdi Rona zato što je rekao njezinoj kćeri da dobije bolje ocjene u školi od Malfoyevog sina, što uistinu priliči njihovom odnosu kroz cijeli književni serijal gdje se često prepiru (Shaw, 2022.).

Važno je napomenuti da je većina fokusa na Hermionu, kao temeljnu srž knjige Harry Potter i darovi smrti. Najdirljiviji trenutak u kojem je Hermione pokazala da je prava heroina dogodio se u tom nastavku. Sedmi dio filma započinje Hermioninim djelom, ona briše svoj identitet bezjaka i izvodi čaroliju da njezini roditelji zaborave da je ikad postojala. To je napravila da ih zaštiti. Film Harry Potter i darovi smrti započeo je prikazivanjem Hermione u tom činu. Zašto započeti s Hermionom, a ne s Harryjem? Upravo zbog toga što je publika onda svjesno identificira kao glavnu protagonisticu ovog dijela. Ovdje se Hermione priprema ostaviti za sobom svoj normalni život kako bi krenula u potragu, kao dio glavnog trojca u priči, da bi uspjeli poraziti Lorda Voldemorta, najvećeg zlikovca u priči. Tijekom scene zaborava, Hermione je prikazana kao pokajnička, ali odlučna u svojim postupcima dok briše sve tragove svog postojanja iz sjećanja svojih roditelja i materijalnih posjeda. Hermione je istinska, feministička protagonistica sedmog nastavka o Harry Potteru (Bell, 2012.).

U sedmom nastavku filma, prikazuje se dirljiva scena, koja nije opisana u knjizi, gdje Hermione i Harry plešu. Tada se dešava čarobnjački rat, Hermione je posvađana s Ronom, Hermione i Harry se skrivaju od Voldemorta i smrtonoša. Taj ples između njih prikazuje njihovu povezanost, ljubav i privrženost. Što su likovi odraslijii, više se ističe njihovo pravo prijateljstvo. Hermione je izuzetno važna za cijelu priču, ona je dio glavnog trojca u priči; bez njezine pomoći i briljantnog uma, Harry i Ron ne bi sami uspjeli svladavati prepreke. Ona može biti uzor svakoj djevojčici, curi i ženi. Pokazala je svoju inteligenciju, hrabrost, borbenost, emotivnost, aktivizam i požrtvovnost. Tijekom serijala razvila se u snažnu, prekrasnu ženu koja je ostvarila svoje ciljeve.

6.2. Ginny Weasley

Među ženskim likovima u serijalu, Ginny Weasley se istaknula kao jedna od snažnijih likova. Iako su njezini postupci u serijalu Harry Potter i Odaja tajni neizravno činile glavnu liniju radnje, Ginny nikad nije bila u središtu priče. Mnogi su obožavatelji primijetili da Ginnyna pozicija prve djevojčice rođene obitelji Weasley u generacijama mora značiti da ona ima neku vrstu važnosti za priču. Ali, kao što J. K. Rowling otkriva, ta važnost leži u tome što je Harryjev objekt ljubavi, a ne u uništavanju Voldemorta. Ginny se unatoč nametanju rodnim ulogama pokazala kao moćna vještica. U drugoj knjizi serijala, Ginny se konačno ispunjava želja i odlazi u Hogwarts, ali njezina vidljivost samo malo raste. Prvo što se sazna o Ginny, dok je još djevojčica od jedanaest godina, je da joj se sviđa Harry.

„'Ginny,' said Ron in an undertone to Harry. 'My sister. She's been talking about you all summer.'

'Yeah, she'll be wanting your autograph, Harry,' grinned Fred...“ (Rowling, 1998: 31).

Kroz knjigu se spominje uglavnom u usputnom pripovijedanju, kako bi se nagovijestila njezina povezanost s Odajom tajni. Svi u dvorcu su pod prijetnjom od čudovišta, ali nitko više od Ginny. Ginny je nemoćna nad čudovištem. Njezina upletenost u dnevnik Toma Riddlea i Odaju tajnu otkriva ne samo njezinu nemoć u situaciji, već i njezino iskorištavanje od strane starijih muškaraca. Lucius Malfoy ubacuje dnevnik u Ginnynе školske udžbenike kako bi postigao svoje ciljeve koristeći Ginnynu poziciju nove učenice i Weasleyjevog djeteta. U tom trenutku, Lucius vrijeda Weasleyeve na račun Ginnynih rabljenih knjiga i njihovog siromaštva. Na kraju serijala, Tom priznaje da je Ginny morala raditi sve što joj je naredio i da nije bila svjesna svojih postupaka. Čak i kad je opsjednuta, Ginny se ne sjeća ničeg što je učinila. Kad su Riddleovi planovi skoro završeni, on je spreman žrtvovati Ginny kako bi sebi vratio puni život. Za Luciusa i Toma, Ginny je bila sredstvo za postizanje cilja. Prije njezine uloge u otvaranju odaje, Ginny je samo prikazana kao Ronova mlađa sestra, tiha i sramežljiva, potajno zaljubljena u slavnog Harryja Pottera. Prema Goetzu (2008.) Ginny definitivno ima snažan uzor u svojoj majci, Molly Weasley. Molly je utjelovljenje majčinstva i žrtvovala bi se da zaštitи svoju obitelj. I kroz većinu knjiga, upravo tako i vidimo Molly, kao ljubaznu, ali strogu majku. Ginnyna obitelj je na meti Voldemorta i borila se protiv njega, a Ginny cijelo vrijeme stoji uz svoju obitelj. Vrlo rano se izložila opasnosti od Voldemorta. Teško je zamisliti da je svoju prvu školsku godinu proživjela u tolikom strahu. Pokušavala se boriti, ali s jedanaest godina nije

dorasla Voldemortu. Unatoč tome da je Ginny prvi put prikazana kao žrtva muškarca koji manipulira njom, izborila se da postane samostalna i snažna. Nikad više nije dopustila da bude zlostavljana ili viđena samo kao Ronova mlađa sestra. Ginny je, kao i ostatak obitelji Weasley, zasluženo svrstana u dom Gryffindor. Bila je jako vješta u izvođenju čarolija, hrabra i odvažna u borbi protiv smrtonoša. Osim što je bila izvrsna vještica, bila je odana i dobra prijateljica. Već u petom dijelu romana, gdje Ginny ima tek četrnaest godina, ona pomaže Harryju i prijateljima i kreće u borbu s njima. Sudjeluje u Dumbledoreovoj armiji i uspješno svladava nove čarolije. Prema Lin (2016.) Ginny Weasley, kao sporedna uloga je kroz serijale postala odrasla osoba, koja je jača, samopouzdanija i neovisnija u svom prosuđivanju. Postala je jača kao vještica, postupno gradi svoju vlastitu dobru prosudbu kojom pomaže i drugima. Transformira se iz nevine djevojke koju treba poučavati u veliku djevojku koja je u stanju sugerirati drugima. Na kraju je postala i hrabrija da govori svoje ideje.

Ginny Weasley je bila jedna od omiljenijih likova u književnom serijalu, ali puno njezinih karakteristika se izgubilo u ekranizaciji, stoga obožavatelji serijala smatraju da scenaristi i redatelji filmskih adaptacija nisu dobro obradili taj lik. Ginny je puno više pridonijela u knjizi, nego u filmu. U filmu se ne spominje kako je Ginny bila izvrsna igračica metloboja. Dok Harry nije mogao igrati, Ginny je stupala na njegovo mjesto i osvojila metlobojski kup. Metloboj je općenito puno manje prikazan u filmu pa je u knjizi mogao više doći do izražaja Ginnyin talent. Ginny koja je opisana u knjizi bila je vrlo duhovita, inteligentna i pomalo drska. Nije se ustručavala izreći svoje mišljenje i zauzimala se za sebe i za svoje voljene zbog čega je i čitatelji toliko vole. Ginny i Hermione su u knjizi bile jako povezane. Vrlo brzo su se zbližile, provele su većinu vremena pomažu jedna drugoj u teškim trenucima, dijelile su sve tajne i savjetovale jedna drugu, čak i o svojoj zaljubljenosti prema Harryju i Ronu. Nažalost, u filmu nije prikazano njihovo čvrsto prijateljstvo, već djeluju kao poznanice. Ginny je bila najmlađa od sedmoro djece u obitelji i jedina djevojčica. Iako su je braća obožavala i činila sve da je zaštite, dosta su je puta zadirkivali, stoga se morala naučiti brinuti sama za sebe. Braća joj nisu dopuštala da leti na metlama s njima pa su se šokirala kad su vidjela koliko je dobra u tome. Promaklo im je da je Ginny kriomice odlazila u spremišta za metle i tamo vježbala sama. Kroz osam filmova, Ginny vidimo kao curicu opsjednutu Harryjem koja se izgubila u njegovoj sjeni, dok se u knjizi ljubav događala postupno. Dok je Ginny izlazila s drugima, ponašala se prema Harryju kao prema bilo kome drugome. Njezina samostalnost, šarmantnost i hrabrost činila je njezinu vezu s Harryjem još zanimljivijom (Espinoza, 2022.).

Ginny je izuzetna sposobna i vješta, ne koliko Hermione, ali ipak se istaknula. Recimo, Hermione nije bila zainteresirana za sport i nije bila talentirana kao Ginny. Ginny je iznenadila

svojim sposobnostima u metloboju, iskazala se čak i kad je mijenjala Harryja na njegovojo poziciji. Njezina uloga se promijenila iz Ronove mlađe sestrice koju zadirkuju braća u važnu žensku ulogu koja bitno doprinosi cijeloj radnji.

6.3. Minerva McGonagall

Rowling je kroz serijale Harry Pottera prikazala koliko je zahtjevan i važan učiteljski posao za oblikovanje mladih umova u različitim kritičnim fazama života. Profesorica McGonagall je najbolji primjer dobrog učitelja. Ona je ta koja poželi dobrodošlicu učenicima u Hogwartsu, objašnjava im kako funkcionira škola i njezin sustav od četiri doma. Rowling ju je na početku opisala kao strogu ženu:

„A tall, black – haired witch in emerald – green robes stood there. She had a very stern face and Harry's first thought was that this was not someone to cross.“ (Rowling, 1997:85).

Minerva je glava doma Gryffindor, ali ne favorizira Gryffinfore niti se ponaša prema njima drugačije nego prema ostalim učenicima. Kada zaslužuju biti kažnjeni, ona to učini strogo i bez oklijevanja, dokazujući da nije pristrana Gryffindorcima. U plamenom peharu, profesorica McGonagall objašnjava učenicima običaje tradicionalnog Božićnog bala, iako taj događaj predstavlja priliku za učenike i za nastavnike da se opuste, McGonagall nije previše oduševljena idejom zabavljanja na balu. Pokazuje koliko je privržena pravilima:

„Harry could see what was funny this time: Professor McGonagall, with her hair in a tight bun, looked as thought she had never let her hair down in any sense.“ (Rowling, 2000: 312).

Unatoč njezinoj privrženosti pravilima i strogoći, McGonagall je već u prvom dijelu srušila stereotip „stroge profesorice“ jer i ona povremeno zaobilazi pravila. Iako je trebala kazniti Harryja nakon njegovog lošeg ponašanja na treningu metloboja, ona je umjesto toga prepoznala njegovu sposobnost i talent za igru pa ga preporučuje za tragača Gryffindora.

U trećem romanu, profesorica McGonagall iskazuje svoje povjerenje Hermioni povjeravajući joj svoj vremokret kojim bi mogla stizati na sva predavanja koja je zanimaju:

„Professor McGonagall made me swear I wouldn't tell anyone. She had to write all sorts of letters to the Ministry of Magic so I could have one. „ (Rowling, 1999: 289).

Vrlo je brzo postalo očito da se ispod njezine čvrste vanjštine krije duboko strastvena i brižna žena. To postaje očito kad je plakala nakon što su Gryffindorci osvojili kup u metloboju, pokazujući ne samo da je ponosna na svoj dom, već i svoju ljubav i strast prema sportu. Često je zabrinuta za Harryja kad se nalazi u opasnim situacijama, a ponekad mu iskazuje i ponos kad izade kao pobjednik. Kada Harry i Ron kažu da žele posjetiti Hermionu u bolnicu, iako to nije dopušteno, ona im sa suzama u očima daje dopuštenje jer razumije snagu njihovog prijateljstva. Bilo je i slučajeva kada pokaže svoj vatreći temperament, osobito kad je riječ o nepravdi. Naprimjer, ona potpuno gubi kontrolu kada je Dementor (engl. *Dementor*) bio dopušteno na školskom imanju jer je bila u strahu za učenike. Na obrazima su joj bile ljutite mrlje boje, a ruke su joj bile skupljene u šaku i drhtala je od bijesa. Postupci profesorice McGonagall pokazuju kako je bila pravi mentor učenika i da im je bila kao obitelj. Njezina hrabrost i odlučnost da zaštititi školu čine je odanom učiteljicom i modelom Gryffindora, dostoјnjim da bude glava njegovog doma (Šustić, 2018.).

Lik profesorice McGonagall u knjizi sličan je kao i na filmu, ali je isključeno mnogo scena opisanih u knjizi. Primjerice, zalagala se da Harry Potter postane auror⁷ i pomagala mu je da ostvari svoju želju za budućnost. Profesorica McGonagall u knjizi je opisana kao stroža i hladnija nego što je prikazano u filmskoj franšizi. Još jednu zanimljivost o profesorici McGonagall vidimo u prvom dijelu filma, kada Harry gleda značku dobivenu iz metloboja od svog oca. Do njegove značke stoji i značka profesorice McGonagall po čemu zaključujemo da je bila talentirana i uspješna u sportu.

Profesorica McGonagall bila je prava Gryffindorska ikona. Ona je žena koja je prenosila svoja znanja na učenike, koja je bila brižna i požrtvovna. Svojim je učenicima od prve do posljednje godine pružala sigurnost. Brinula je o svakom učeniku i davala im vrijedne savjetne te ih poticala da u budućnosti ostvare svoje ciljeve. Znala se suprotstavljati onima koji njezine učenike ugrožavaju. Nije samo bila uzorna profesorica, već se i hrabro borila tijekom čarobnjačkog rata i srčano štitila svoje učenike, svoju školu i ostale profesore.

6.4. Molly Weasley

S obzirom da je Harry u najranijoj dobi ostao bez roditelja, neki od starijih likova „nadomjestili“ su ulogu roditelja. Može se reći da je odnos Molly Weasley prema Harryju bio poput majčinog odnosa prema vlastitom sinu. Harry se svidio Molly još od prvog susreta, još

⁷ Lovac na mračne čarobnjake

od onda se trudi najbolje što može da se Harry ne osjeća loše zbog toga što nema majku. Ona se brine da on dobro jede, šalje mu poklone za Božić i voli ga kao vlastito dijete.

Molly i njezin suprug Arthur roditelji su sedmero djece: Harryjevog najboljeg prijatelja Rona, Billa, Charlieja, Percyja, Freda, Georgea i Ginny. Držanje njezinog kućanstva pod kontrolom izuzetno je važan zadatak kojem je Molly dorasla. Činjenica da su Weasleyevi vrlo siromašni ne čini situaciju lakšom. Jedino što olakšava situaciju su magično stvaranje sredstava kojim se posuđe samo pere u sudoperu. Molly uvijek pokazuje ljubav svojoj djeci i njihovim prijateljima, ali pokazuje i svoju strogu stranu i pokazuje ju po zaslugama, što možemo vidjeti u drugom dijelu serijala kad su njezina djeca koristila njihov automobil bez dozvole:

„Beds empty! No note! Car gone ... could have crashed ... out of my mind worry ... did you care? ... never, as long as I've lived ... you wait until your father gets home, we never had trouble like this from Bill or Charlie or Percy ...“ (Rowling, 1998: 30).

Nakon što viče na svoju djecu zbog uzimanja auta bez dozvole, Molly se nježnijim tonom obraća Harryju:

„I don't blame you, dear,' she assured Harry, tipping eight or nine sausages into his plate. 'Arthur and I have been worried about you, too. Just last night we were saying we'd come and get you ourselves if you hadn't written back to Ron by Friday.“ (Rowling, 1998: 31).

U filmu Harry Potter i Odaja tajni prikazano su Harryja spasili prijatelji Ron, Fred i George, ali u ovom dijelu u knjizi iščitavamo da je to zapravo bila ideja Ronovih roditelja koji su konstantno izražavali brigu prema Harryju, istu kao i da je jedan od njihovih sinova.

Uz Mollyn niz vještina i zadataka, ona je i članica Reda feniksa, tajnog društva ljudi koji se bore protiv Voldemorta. Molly je požrtvovna i dala bi život za svoju djecu. Nakon što je vidjela da je njezino dijete u opasnosti, Molly se upustila u dvoboj s jednom od najopasnijih vještica u serijalu, Bellatrix Lestrange. Ovaj je čin bio vrhunac Mollyne majčinske uloge. Molly je istinski prikaz brižne majke i supruge.

U knjizi je opisana kao malo stroža nego što je to prikazano u filmu, često više i izražava brigu. Molly je istinski prikaz brižne majke i supruge. Iako se Molly nerijetko pojavljivala i u filmu, njezina prisutnost u knjizi je bila znatno veća. Dio radnje u kojima su opisani Mollyni dijalozi i razmišljanja nisu prikazane u filmu. Primjerice, u knjizi je navedeno da je njezin najveći strah da će se nešto loše dogoditi nekome iz njezine obitelji. Još jedan važan dio koji

nije prikazan u filmu je opisan na kraju petog nastavka; gospođa Weasley, u društvu nekoliko odraslih osoba bliskih Harryju, dovodi mladog čarobnjaka svojim skrbnicima na peron gdje zajedno traže da se korektno brinu o njemu.

7. Od negativca do heroja

7.1. Severus Snape

Nijedan lik u serijalu nije složen kao Severus Snape. Rowling je briljantno napisala ovaj lik i dala mu srce drapajuću pozadinu. Određeni događaji i okolnosti u Snapeovom životu, uglavnom tijekom njegovog djetinjstva, čine ga složenijim likom kakav jest. Kada je izšla posljednja knjiga serijala o Harry Potteru, mnogo je čitatelja ostalo u čudu saznavši da je navodni negativac Severus Snape zapravo ispaо jedan od najvećih junaka priče. Gotovo sedam knjiga je Snape bio lik kojeg su čitatelji „voljeli mrziti“. Još od prvog susreta u knjizi Harry Potter i kamen mudraca, Snape se činio kao hladan i odbojan profesor kojeg su se učenici bojali. Posebno se rugao Harryjevoj slavi i izazivao ga je teškim pitanjima iz predmeta kojeg podučava. Harry je još od prvog susreta s njim, osjetio mržnju s njegove strane:

„At the start-of-term banquet, Harry had got the idea that Professor Snape disliked him. By the end of the first Potions lesson, he knew he'd been wrong. Snape didn't dislike Harry – he hated him.“ (Rowling, 1997:101).

Iako je godinama želio biti profesor Obrane od mračnih sila, u prvim je nastavnicama predavao Čarobne napitke. Iako su svi čitatelji smatrali Snapea zlim karakterom, u posljednjoj knjizi serijala dogodio se drastičan preokret. Otkriva se da je Snape cijeli život osjećao duboku ljubav prema Harrynoj majci, Lily, čak je i više puta riskirao život za nju. U knjigama o Harry Potteru hrabrost je vrlo izražena. Iako je Harryjeva hrabrost možda najistaknutija, iznuđena je okolnostima, dok Snape bira svoju, i sve to radi iz ljubavi prema Lily. Ponekad postoji vrlo tanka linija između „dobra“ i „zla“, a Snape je najbolji primjer toga. Kroz većinu knjiga i filmova o Harry Potteru, Snape je čitateljima i gledateljima bio najveća misterija. Ponekad se ponaša kao veliki protivnik jer loše postupa s Harryjem i ostalim učenicima, također ubivši Dumbledorea. U drugim se slučajevima ponaša kao pomagač, primjerice kad spašava Harryjev život na utakmici metloboja (engl. *Quidditch*). Prva knjiga serijala napisana je na način da Snape izgleda kao negativac koji pokušava ukrasti kamen mudraca, što navodi čitatelje na pomisao da će na kraju knjige biti razotkriven kao Voldemortov suradnik. Na kraju knjige se

doznaje da je profesor Quirrell pravi krivac, a da ga je Snape zapravo pokušao spriječiti. J. K. Rowling ne opisuje detaljno Snapeovo djetinjstvo, ali ponekad ukaže na prilično teško odrastanje. U zadnjem nastavku, Harry Potter i darovi smrti, napominje da su se njegovi roditelji puno svađali i da nije odrastao u zdravom okruženju ispunjen ljubavlju. U petoj knjizi, Harry Potter i red feniksa, čitatelji dobivaju u uvid u Snapeove školske godine koje nisu bile niti malo ugodne. Dok je jednaestogodišnji Snape svrstan u dom Slytherin, Lily je svrstan u Gryffindor, prirodnog suparnika Slytherinu. Osim toga, i Harryjev otac James također je svrstan u Gryffindor. James je taj koji je započinje svađe sa Severusom. Mladi Snape pokušavao je biti ljubazan i tješiti Lily, ali ga Jamesovi komentari isprovociraju. Zlostavljanje se nastavilo tijekom njihovih školskih godina. James i njegov kum, Sirius Black ga mrze i ponižavaju čim dobiju priliku. Nazivaju ga pogrdnim imenima i rugaju mu se. Po tome saznajemo da je Snape reagirao „ljudski“ mrzeći Jamesovog sina, Harryja. Njegova patnja daje čitateljima osjećaj empatije; većina ljudi je iskusila zadirkivanje i maltretiranje u nekom dijelu života i mogu se poistovijetiti s tim zbog čega opravdavaju Snapea za njegovo loše ophođenje prema Harryu. Čitatelje Snapeov preokret zbunjuje jer prije nego se sazna za njegovu adolescenciju, koja je opisana tek u petoj knjizi, čitatelji su prisiljeni vidjeti samo njegove loše osobine, mržnja Harryja bez razloga. Snape je često uspoređivao Harryja s njegovim ocem jer je Harry nalikovao na njega izgledom, ali i tendencijom da krši pravila. Ljubav njegovog života udala se upravo za Snapeovog najvećeg neprijatelja. Snapeovo ophođenje prema Harryju samo je pokazatelj osvete za dugogodišnje maltretiranje koje je trpio od Jamesa. Iako se Snape vidno loše ophodio prema Harryju, nekoliko puta mu je spasio život. Ne samo da profesor Snape više puta spašava Harryjev život, već i riskira svoj u borbi protiv Voldemorta. To već saznajemo u prvom dijelu kad je Snapea ozlijedio troglavi pas koji čuva kamen mudraca koji je Snape htio zaštiti od Voldemorta i profesora Quirella. Ono što Snapea čini jednim od najvažnijih likova u serijalu je to što se uspjeva boriti protiv Voldemorta, a s druge strane se smatra jednim od njegovih najbližih ljudi. Morao je podnijeti neke velike žrtve da bi stekao Voldemortovo povjerenje. To je najbolje učinio ubivši Dumbledorea. Iako su čitatelji bili ogorčeni i razočarani Snapeom, kasnije se saznao da je morao to učiniti i da je to bio Dumbledoreov posljednji zahtjev (Gustafsson, 2016.).

Kao što saznajemo iz Joannine biografije, lik profesora Snapea nadahnut je stvarnim profesorom iz Joannine srednje škole, Johnom Nettleshipom, koji je također držao blok – sat kao i Snape, što je nerijetko bilo mučno za Harryja. Harry je često predmet oštrog proučavanja profesora Snapea i meškolji se na svome mjestu dok se muči odgovoriti na nemoguća pitanja koja mu postavlja učitelj. „*Potter!*“ Said Snape suddenly. „*What would I get if I added*

powdered root of asphodel to an infusion of wormwood?“, u prijevodu „Potter“, kaže Snape odjednom. „Što bih dobio kad bih prah korijena sunovrata dodao otopini pelina?“. (Smith, 2005: 45). Spisatelj Sean Smith pretpostavlja da je nedostatak samopouzdanja koji se vidi kod Harryja nešto što je i sama Joanne osjećala u određenim aspektima svog obrazovanja.

Dumbledore je čak smatrao da je Snape svrstan u krivi dom i da bi trebao biti u domu Gryffindor. Pravi učenik Gryffindora ima hrabrost kao najvažniju osobinu, a prema Dubledoreu, to je mjesto gdje Snape zaista pripada (Rowling, 2003.).

Na nesreću za Snapea, prerano je razvrstan u dom Slytherin gdje je bio zastranjen i slijedio je svoje vršnjake u dalnjem razvoju i postao smrtonoš⁸ (engl. *Death Eater*), usvojivši njihova uvjerenja kako su čarobnjaci i vještice s bezjačkim roditeljima manje vrijedni. Na to je također moglo utjecati što je njegov otac bio bezjak i loše se ophodio prema njemu. Iako Snape postaje smrtonoš, njegova doživotna ljubav prema Lily čini ga odanim likom. Snape donosi neke pogrešne odluke i mora platiti cijenu, ali žrtvuje svoj život za bolji cilj i uspijeva se iskupiti. Njegovo priznanje za svoje pogreške i neuspjehe u životu uz krajnju žrtvu ono je što Snapea čini jednim od najvećih heroja u svijetu Harry Pottera.

Severus Snape kojeg je publika upoznala u filmovima o Harry Potteru također nije baš onaj lik kakav se opisuje u knjizi. Od početka pojavljivanja ovog lika u filmu i u knjizi, jasno je da će njegov odnos s Harryjem biti komplikiran. Snape je imao mračnu i hladnu osobnost, nije skrivaо nesklonost prema učenicima, osobito prema Harry Potteru, ali u filmu je prikazana „blaža“ verzija lika. U knjigama o Harry Potteru, Snape je bio prilično osvetoljubiv i okrutan. Često je psihički maltretirao svoje učenike, dok je u filmu suzdržan, lako vlada svojim emocijama i kontrolira bijes. Njegovi motivi i pozadinska priča su isti u obje verzije, ali razlika je u njegovoј osobnosti i interakciji s drugim likovima (Tyler, 2019.).

7.2. Draco Malfoy

Od mladića koji je odrastao idealizirajući i oponašajući svoga oca do samostalnog čarobnjaka koji odbija ići očevim putem, Draco Malfoy je još jedan od važnih likova u serijalu. Na početku serijala, Draco je lik koji voli zlostavljati druge kako bi se osjećao važnije. Vrlo brzo razvio je neprijateljski odnos s Harry Potterom i njegovim prijateljima. Voli se hvaliti iz kakve obitelji dolazi, ne poštuje pravila i smatra da je previše važan da bi ih poštivao. Njegova cijela obitelj je „čistokrvna“ zbog čega s prijezirom gleda one koji ne potječu iz takvih obitelji. Već iz prvih Dracovih izjava s kojima se susrećemo u Kamenu mudraca, možemo zaključiti da

⁸ Termin iz knjige o Harry Potteru, označava pristaše Lorda Voldemorta

je Draco arogantan jedanaestogodišnjak sklon okrutnom zadirkivanju i omalovažavanju drugih učenika i profesora:

„You'll soon find out some wizarding families are much better than other, Potter. You don't want to go making friends with the wrong sort. I can help you there...“ (Rowling, 1997:81).

Već iz ovih riječi upućenih Harryju, može se utvrditi da je filmski lik Draca Malfoya malo „blaži“ nego što ga je Rowling opisala. U prvoj sceni gdje se pojavljuje Malfoy, vidimo da se on izruguje Ronu i Hermioni te čarobnjake koji potječu iz bezjačkih obitelji naziva „*wrong sort*“ kao i u prethodnom dijalogu. Ipak, u filmu je izuzeta prijetnja koju Draco upućuje Harryju. Prilično je uznemirujuće da jedanaestogodišnjak prijeti vršnjaku da će završiti kao i njegovi roditelji, koji su ubijeni od strane najvećeg zločinca u priči:

„'I'd be careful if I were you, Potter,' he said slowly. 'Unless you're a bit politer you'll go the same way as your parents. They didn't know what was good for them, either. You hang around with riff-raff like the Weasleys and that Hagrud and it'll rub off on you.'“ (Rowling, 1997:81).

I u knjizi i na filmu je često prikazan odnos Draca i njegovog oca prema obitelji Weasley. Oboje su im upućivali slične podrugljive komentare na račun siromaštva i zamjerali što se obitelj Weasley druži s osobama koje nisu čarobnjačke krvi.

U drugom nastavku saznaće se da je Dracov otac pristaša Lorda Voldemorta, glavnog negativca u serijalu. Dracov otac, Lucius, u istom se nastavku ruga Hermioni Granger što dolazi iz obitelji „miješane krvi“ kao i Ronu zbog njegovog siromaštva, što pokazuje da je Draco takav obrazac ponašanja naučio od njega.

„'Not as surprised as I am to see you in a shop, Weasley.' retorted Malfoy. 'I suppose your parents will go hungry for a month to pay for that lot.'“ (Rowling, 1998: 50).

„'Clearly,' said Mr Malfoy, his pale eyes straying to Mr and Mrs Granger, who were watching apprehensively. 'The company you keep, Weasley ... and I thought your family could sink no lower',“ (Rowling, 1998: 51).

Malfoy je svrstan u dom Slytherin kao i njegovi predci. U trećem nastavku, kao trinaestogodišnjak, Draco se nastavlja rugati Harryju, Hermioni i Ronu kad god ih vidi. Osim

toga, tijekom predavanja o brizi o magičnim stvorenjima, ne pokazuje odgovarajuće poštovanje prema hipogrifu (engl. *hippogriff*)⁹ pa biva ugrižen. Nakon toga se inati profesoru i glumi da je puno više ozlijđen nego što jest. Tada upliće svoga oca zbog čega nanese probleme i profesoru i hipogrifu. Tjera druge učenike da obavljaju dio njegovog posla. Tijekom četvrtog dijela, čitatelj vidi da se Draco malo mijenja; u jednom dijelu dok vlada opasnost, on upozorava Harryja i Rona da odvedu Hermionu na sigurno. Također, tijekom zimskog plesa u školi, vidi se da se Dracovo mišljenje mijenja kad ugleda Hermionu i smatra da izgleda tako ljupko da se ne može sjetiti ni jedne uvrede koju bi joj mogao uputiti. U petoj knjizi, Draco ponovno pokazuje svoj prvotni karakter. Nakon što ga profesori odabiru na važne pozicije, on nastavlja ismijavati svoje kolege i vlada svojom novopronađenom moći nad njima. U šestoj knjizi, Malfoy ima nešto veću ulogu. Čitatelj saznaće da mu je Voldemort povjerio važan zadatak koji je daleko veći od njegove sposobnosti. Draco nastavlja biti grub prema kolegama iz razreda, a na predavanjima je bio nepažljiv. U jednom se trenutku čak fizički obračunao s Harryjem te ga udara nogom u lice. U šestom dijelu čak ne igra Metloboj, nego se iskrada sam dok su drugi učenici zaokupljeni igrom. Provodi puno vremena radeći na svom nemogućem zadatku. Pokazuje da je emocionalno iscrpljen, plače u kupaonici i traži utjehu. Njegov zadatak bio je ubiti Dumbledorea, što naposlijetku nije uspio učiniti. U početnim scenama zadnjeg dijela, čitatelj otkriva da je Lord Voldemort Malfoyevu kuću učinio svojim sjedištem. Draco je prisiljen svjedočiti ubojstvu jedne od njegovih profesorica. Nakon što su Harry, Hermiona i Ron zarobljeni i dovedeni u kuću Malfo耶evih, od Draca se traži da potvrdi njihov identitet, što Draco nije učinio, unatoč potencijalnoj koristi za njegovu obitelj. Trio uspijeva pobjeći, a Draco se ne pojavljuje sve do završne bitke između Harryja i Voldemorta. Draco naleti na trio i zadrži svoje tjelohranitelje, Crabbea i Goylea, da ih ne povrijedi. U epilogu knjige, čitatelju se daje pogled na budućnost; Draco stoji sa svojom ženom i sinom i čeka vlak za Hogwarts. Kimnuo je Harryju, Ronu i Hermioni, ne razgovara s njima prijateljski, ali se i ne ruga (Hunt, 2016.).

Na svojoj web stranici, Pottermore, J. K. Rowling je otkrila da je Dracov cilj roditeljstva bio da odgoji sina Scorpiusa da bude puno ljubazniji i tolerantniji Malfoy nego što je on bio u svojoj mladosti. Od razmaženog djeteta u prvoj knjizi do ljubaznog oca koji svom sinu želi dati više nego što je on imao – ovaj prijelaz važan je za razvoj karaktera (Hunt, 2016.).

Dracovom je razvoju mogla doprinijeti njegova majka, Narcissa Malfoy. Njezini su majčinski instiki bili vrlo izraženi. Tijekom serijala, Narcissa je spremna učiniti sve kako bi zaštitila svog sina, uključujući laganje Lordu Voldemortu, kojem je bila otvoreno odana. U posljednjim

⁹ Magično stvorenje; glava i prednji dio mu nalikuju divovskom orlu, a stražnji dio na konja

stranicama knjige, ona laže Voldemortu govoreći mu da je uspješno ubio Harryja. Izgovorila je tu laž jer je vjerovala da je to jedini način da ponovno vidi svog sina živog i koja omogućuje Harryju priliku da ubije Voldemorta i spasi čarobnjački svijet.

Utvrdivši da se Dracov lik mijenja kroz serijale, ova transformacija je bitna za likove koji su od „zlikovca“ postali „heroji“. Iz takvog preokreta likova, čitatelj može nešto naučiti. Kada likovi ispravno postupaju, čitatelj uči što učiniti u sličnoj situaciji, kada se likovi loše snalaze u situaciji, čitatelj uči što ne smije učiniti. Ova ideja je posebno važna kada se uzme u obzir da i tinejdžeri mogu čitati i razumjeti priču o Harry Potteru. Budući da ova specifična dobna skupina počinje vlastito putovanje, a čitatelji se povezuju s likovima koje čitaju, Dracovo putovanje postaje još važnije s obzirom da je on jedini lik koji mora sazrijevati odbijanjem ići stopama svog utjecajnog oca. U Dracovom životu svi se odrasli bore za zlo, potiču ga i očekuju da će on učiniti isto. Članovi obitelji koji nisu imali iste predrasude i koji su se odbijali boriti za Voldemorta su odbačeni i tretirani kao da nisu ni postojali. Draco nije imao prijatelje koji se bore za dobro, a čak i da je imao, nije imao izbora napustiti Voldemorta jer bi njegovi roditelji bili mučeni ili ubijeni. Draco se protiv zla morao boriti na suptilnije načine sve dok Lord Voldemort nije poražen. Tada je uspio u potpunosti odbaciti očeva uvjerenja odabirom žene koja je vjerovala u ono što i on, a ne kao njegovi roditelji (Hunt, 2016.).

Draco Malfoy imao je još nekih trenutaka u knjizi koje su izostavljene u filmu. U šestom dijelu serijala, Malfoy se sprijateljuje s duhom plačljive Myrtle, iako je ona rođena u bezjačkoj obitelji. U njoj je pronašao utjehu i povjerava joj svoje strahove. Myrtle se čak počela zaljubljivati u njega jer se Draco prema njoj ponaša kao prema običnoj osobi. U filmovima je prikazan kao neznanica sve do šestog nastavka, a u knjizi je opisan kao puno bistriji. Iako ne doseže visoke standarde koje je postavila Hermione Granger, bio je znatno pametniji od njegovih kolega u domu Slytherin. Malfoy je postigao puno bolje ocjene od njih. Položio je Preobrazbe, Čarolije i Obranu od mračnih sila s „iznad očekivanja“. Ono što također nije prikazano u filmu je da je u petom nastavku Draco izabran kao školski Prefekt (engl. *Head Boy*)¹⁰ u domu Slytherin.

¹⁰ Titula koja se dodjeljuje istaknutom učeniku kojima dobiva dodatne ovlasti i odgovornosti

8. Protagonist/antagonist

8.1. Harry Potter – „*The boy who lived*“

„Harry had a thin face, knobbly knees, black hair, and bright green eyes. He wore round glasses held together with a lot of Scotch tape because of all the times Dudley had punched him on the nose.“ (Rowling, 1997: 21).

Harry Potter je protagonist serijala. U prvom poglavlju knjige saznajemo da je Harry Potter poseban i drugačiji od drugih, on je „dječak koji je ostao živ“ (engl. *The boy who lived*). Opisan je kao sitan i mršav dječačić crne kose i zelenih očiju. Obilježavao ga je vidljiv ožiljak u obliku munje nasred čela. Nosio je prepoznatljive okrugle naočale. Harry je siroče, ostao je bez roditelja u prvoj godini života kad je izbjegao smrt od strane mračnog Lorda Voldemorta. Od trenutka smrti roditelja, živio je sa tetkom, tetom i njihovim sinom Dudleyem koji je bio Harryjev vršnjak. Saznaje se za neugodno djetinjstvo jer ga Dursleyevi nisu voljeli ni poštivali. Omalovažavali su ga i iskorištavali. Njegov vršnjak Dudley se isto loše ophodio prema njemu. Stoga od trenutka kad je Harry upoznao čarobnjake i čarobnjački svijet, prihvatio je Hogwarts kao svoj dom. Harry je do svoje jedanaeste godine mislio da je sasvim običan dječak. Nije niti znao da su njegovi roditelji bili čarobnjaci. Često je imao noćne more i sjećanja na dan kad su njegovi roditelji ubijeni ispred njegovih očiju zbog čega je bio trajno oštećen. Kroz serijale je prošao kroz još traumatičnih događaja gdje se borio za svoj život, ponovno od strane Voldemorta. Iako je Harry bio slavan, to mu je češće donosilo zla nego dobra. Ostali čarobnjaci su ga nerijetko zbog toga osuđivali i bili ljubomorni.

„'Famous Harry Potter,' said Malfoy. 'Can't even go into a book shop without making the front page.'“ (Rowling, 1998: 50).

U prvom nastavku romana, Harry osvaja pobjedu u metloboju te se osjeća kao da je „opravdao“ svoju slavu.

„He couldn't ever remember feeling happier. He'd really done something to be proud of now – no one could say he was just a famous name any more.“ (Rowling, 1997 : 178).

Još jedna njegova karakteristika je to što je bio plemenit. U drugom je nastavku spasio vilenjaka Dobbyja i omogućio mu slobodu. Učinio bi gotovo sve da zaštitи svoje prijatelje, čak i kada ga to dovodi u nevolje. U drugom dijelu se susreće s otuđivanjem od drugih učenika u

školi. Harry saznaće da priča parselski¹¹ i u pokušaju da spasi kolegu, drugi ga učenici ne razumiju i misle da je Harry išao nahuškati zmiju protiv učenika. Tada su svi mislili da je zao i da je on otvorio odaju tajni. Harry je bio zbumjen i počeo se preispitivati. Naime, na prvoj je godini smješten u dom Gryffindor, ali se sjeća kako ga je razredbeni klobuk htio svrstati u Slytherin.

„Listen to me, Harry. You happen to have many qualities Salazar Slytherin prized in his hand – picked students. His own very rare gift, Parseltongue – resourcefulness – determination – a certain disregard for rules...“ (Rowling, 1998: 245).

Dumbledore je objasnio Harryju da ima neke osobine koje bi Slytherin cijenio, poput neobaziranja na propise, odlučnosti, pričanja parselskog i slično. Objašnjava mu i da se bitno razlikuje od Voldemorta jer je sam izabrao da ne želi biti uspješan u Slytherinu, Kao dokaz da je Harry pravi Gryffindorac, Dumbledore mu je pokazao Gryffindorski mač koji je dospio u ruke Harryja. Harry oduvijek ima karakteristike Gryffindora, kao što su odanost, hrabrost, pravo prijateljstvo, dobrota, požrtvovnost. Iako su njegovi vršnjaci mislili da Harry uživa u slavi, zbog nje se često susretao s nepravdom i neprihvaćanjem U četvrtom nastavku, Harry se ponovno susreće s nepravdom i osjeća se kao da se sve loše uvijek njemu događa. Harry se ovaj put osjeća gore nego ikad jer čak ni njegov najbolji prijatelj Ron nije na njegovojoj strani.

„The next few days were some of Harry's worst at Hogwarts. The closest he had ever come to feeling like this had been during those months, in his second year, when a large part of the school had suspected him of attacking his fellow students. But Ron had been on his side then.“ (Rowling, 2000: 240).

Na kraju četvrtoog dijela, Dumbledore naglašava koliko je Harry snažan i hrabar.

„You have shown bravery beyond anything I could have expected of you tonight, Harry. You have shown bravery equal to those who died fighting Voldemort at the height of his powers.“ (Rowling, 2000: 550).

Kroz peti dio, Harry prvi put intezivno osjeća povezanost s Voldemortom koja ga koči u svakodnevnom životu.

„...confusing was the word, all right; why did he know what Voldemort was feeling? What was this weird connection between them...?“ (Rowling, 2003: 320).

¹¹ Fiktivni jezik u serijalu; jezik sporazumijevanja zmija. Često se povezuje s crnom magijom

Harry se osjeća zbumjenije no ikad, počinje dobivati vizije, stalne noćne more i čuje Voldemortov glas u glavi. U zadnjem dijelu serijala, Harry se opet osjeća krivo i nelagodno jer smatra da se rat događa i da njegovi prijatelji ginu upravo radi njega. S obzirom da je Harry siroče i da cijeli život pati za majkom i ocem, važno je naglasiti da su neki stariji likovi u serijalu nadoknadili ulogu roditelja. Molly Weasley mu je bila poput majke, brinula je o Harryju i voljela ga je kao i svoje sinove. Profesorica McGonagall je također svojom brižnošću prema Harryju doprinijela ulozi majke. Iako je Hermione bila Harryjeva najbolja prijateljica, često se ponašala majka prema Harryju i Ronu. Pokazivala je malo strogoće, ali i nevjerljivu brižnost. Za ulogu oca u Harryjevom životu mogli bi izdvojiti Remusa Lupina (koji je na kraju i izabrao Harryja kao kuma svog djeteta), Siriusa Blacka i Dumbledorea, kojemu se Harry u svakom trenu mogao obratiti. Starija osoba koja ga je čuvala, štitila i voljela je bio lovočuvar Hagrid s kojim je Harry razvio iskreno prijateljstvo. Ronov otac, Arthur Weasley također je imao važnu zaštitničku ulogu u Harryjevom životu. Iako je Severus Snape na trenutke bio jako zloban prema Harryju, na kraju serijala saznaće se da ga je i on cijelo vrijeme štitio. Harry je čak srednje ime svojem sinu dodijelio po Snapeu. Harry je bio poznat i po svojem nevjerljivom talentu za metloboj, kojeg je naslijedio od svog oca. Profesorica McGonagall ga je prepoznala još na prvoj godini.

,,The boy's a natural. I've never seen anything like it. Was that your first time on a broomstick, Potter?“ (Rowling, 1997: 123).

Harry je bio nadaren snažnim čarobnjačkim vještinama. Kroz serijale se često nalazio u stresnim i opasnim situacijama, ali ih je uvijek nekako uspio prevladati. Harry ima snažan osjećaj za prepoznavanje dobra i zla i uvijek se zalagao za ono što smatra ispravnim. Dumbledore je često naglašavao da je njegova najveća snaga sposobnost da voli. Harry je jako emotivan i u mnogim prilikama nije znao sakriti i kontrolirati svoje emocije pa nerijetko i ljutnju i bijes. Zbog toga nije mogao kontrolirati navalu Voldemortovih misli u svojoj glavi. Iako je bio izuzetan čarobnjak, u školi je bio pomalo lijen i sklon kršenju pravila. Osim što je Tom Riddle prenio na Harryja dio svojih moći one kobne noći kad mu je ubio roditelje, dijelili su i mnogo sličnih karakteristika. Obojica su bili napušteni vrlo mladi, bez prijatelja u djetinjstvu. Obojica su smatrala Hogwarts svojim domom i bili su jako privrženi Dumbledoreu. Obojica su dječaka imali sljedbenike, iako Tom zbog zastrašivanja, a Harry zbog znatiželje i odanosti. Oni također imaju bratske štapiće, svaki štapić sadrži feniksovo pero. Nijedan od njih dvoje nije znao da je čarobnjak sve do svoje jedanaeste godine, iako su oboje primjećivali da im se dešavaju neobične stvari. I Harry i Tom su postigli uspjeh i veličinu u obrani od mračnih sila, svaki iz različitih razloga. Obojica su miješane krvi, iako je to samo Tomu stvaralo

problem. Od dječačke dobi bili su skloni kršenju pravila poput napuštanja spavaonica, hodanju po zabranjenoj šumi, prisluškivanju profesora. Obojica razgovaraju sa zmijama. Harryjev život u tinejdžerskoj dobi bio je ispunjen velikom količinom tragedija i smrti, izgubio je prijatelje, mentore i rođake. U mnogim je situacijama Harry bio izgubljen i nije znao što napraviti i kako otići. U knjigama i filmu o Harry Potteru, likovi su često naglašavali sličnost između Harryja i njegovih roditelja, Lily i Jamesa. Naslijedio je majčine oči i dobrotu, očevu sklonost prema kršenju pravila te hrabrost i sposobnost od oba roditelja.

Od svih likova, Harry je onaj čija pojava igra najveću ulogu u priči. Jedna od Harryjevih najistaknutijih karakteristika su njegove zelene oči koje je naslijedio od majke Lily. Glumac Daniel Radcliff koji je dobio ulogu Harryja ima jarko plave oči. Prvi dan snimanja pokušao je nositi zelene leće, ali ispostavilo se da je alergičan pa je od tog trenutka filmska verzija Harryja imala plavu boju očiju. Daniel je perfektno dočarao Harryja, a u filmu nije bilo pretjerano razlika u odnosu na knjigu (The Wizarding World Team, 2019.).

Harry Potter bio je nadaren i hrabar čarobnjak, a snalazio se i ulazi vođe; tijekom serijala je učio prijatelje i prenosio svoje iskustveno znanje na njih. Jako je patio zbog gubitka roditelja i kasnije prijatelja. Već u prvom dijelu saznajemo koliko je Harry tužan što je izgubio roditelje jer u Zrcalu želja on sebe vidi u zagrljaju voljenih roditelja. Srećom je oko sebe imao divne prijatelje i profesore koji su mu pokazivali dovoljno pažnje i ljubavi stoga je i odrastao kao osoba koja cijeni i poštuje prijatelje i obitelj, koji pomaže drugima i žrtvuje se za svoje voljene prijatelje. Harry je od skromnog, siromašnog dječačića koji u početku ni ne zna da je čarobnjak postao pravi čarobnjački junak.

8.2. Lord Voldemort

Kao i mnoge fantastične priče, serijal J. K. Rowling o Harry Potteru vrti se oko sukoba dobra i zla. Nekoliko je primjera dobre i zlih djela prikazanih u ovim knjigama. Glavni zli lik u romanima o Harry Potteru je Lord Voldemort. On je najveći utemeljitelj zla u knjizi, ali ima i mnogo zlih sljedbenika. Neki od njih izvršavaju naredbe mračnog gospodara iz straha, a neki iz čistog divljenja. Borba između dobra i zla u serijalu je uglavnom fokusirana na Harry Potera i njegove prijatelje (dobro) te Lorda Voldemorta i njegove sluge (zlo). Otkad Harry Potter živi svoj život kao mladi dječak, prijetnja mračnog gospodara je uvek prisutna. S Voldemortom i njegovim djelima čitatelji se upoznaju već na prvih nekoliko stranica prvog poglavlja knjige Harry Potter i kamen mudraca. Njegovo zloglasno biće upoznajemo kroz jedan od njegovih

strašnih postupaka, ubijanje drugih. Kroz sedam knjiga ovog serijala, susrećemo se s raznim vrstama strašnih događaja koji su uvijek povezani s Voldemortom. Iako se u svakoj knjizi nalaze razni događaji, veza između Harry Potera i lorda Voldemorta prožima svaku knjigu. Priča o životu Harryja povezana je s usponom i padom Voldemorta. U svakoj knjizi saznajemo neki detalj o životu mračnog gospodara (Eilefsen, 2008.).

Prvi put se susrećemo s pričom o Voldemortu u prvom romanu kad Hagrid objašnjava Harryju tko im je ubio roditelje:

„It begin, I suppose, with – with a person called – but it's incredible yeh don't know his name, everyone in our world knows...“ „...Well – I don't like sayin' the name if I can help it. No one does.“ Kasnije Hagrid napiše ime „*Voldemort*“. (Rowling, 1997: 44).

Samim time što ga drugi čarobnjaci zovu „Onaj čije se ime ne izgovara“ (engl. *He Who Must Not Be Named*) ukazuje na ogroman strah koji imaju od njega. Lord Voldemort je ubio Harryjeve roditelje. Tu je noć pokušao ubiti i Harryja, ali je Harry preživio. Međutim, ožiljak koji mu je Voldemort ostavio na čelu zauvijek ih je povezivao. U drugom romanu o Harry Potteru, saznajemo da je Harry otkrio sposobnost koja ga još više povezuje s Voldemortom; Harry ima sposobnost pričati sa zmijama. Voldemort se u prvom dijelu nije prikazao kao cijeli čovjek, već je živio u tijelu profesora Quirella. U drugom se dijelu prikazuje kao uspomena na šesnaestogodišnjeg Voldemorta. Tada sazajemo za anagram koji skriva ime Lorda Voldemort. On je bivši učenik škole Hogwarts koji se zvao Tom Marvolo Riddle (*I am Lord Voldemort*). U trećem nastavku Harry Potera, ne susrećemo Voldemorta. U prethodnim je knjigama rečeno da zli čarobnjak nema tijelo. Umjesto toga, saznajemo da je lažni prijatelj Harryjevih roditelja, Peter Pettigrew odao Voldemortu gdje su Potterovi kad ih Voldemort kanio ubiti. Peter je mislio da će od toga nešto dobiti, odlučio je da i ako ne dobije ništa, da ga Voldemort neće progoniti, mučiti ili ubiti. To nam govori o sposobnosti Lorda Voldemorta da stvori strah i iskoristi ga da mu drugi služe. U četvrtom dijelu Harry Potera, Lord Voldemort prvi se put prikazuje licem i tijelom. Iako je Voldemort na početku bio bez pravog tijela, kroz različite čarolije i sastojke uključujući krv Harry Potera, događa se njegovo uskrsnuci:

„The thin man stepped out of the cauldron, staring at Harry ... and Harry stared back into the face that had haunted his nightmares for three years. Whiter than a skull, with wide, livid scarlet eyes, and a nose that was as flat as a snake's, with slits for nostrils ... Lord Voldemort had risen again.“ (Rowling, 2000: 558).

Voldemort je opisan kao jezivi stvor s grimiznim očima i ravnim nosom, ravnom kao zmijinom. U ovom dijelu Harry i Voldemort se bore jedan na jedan svojim štapićima. No, u jednom trenutku, njihovi se štapići spoje jer su međusobno povezana, što spašava Harry Potera i zbujuje gospodara tame.

Harry Potter i red feniksa je znatno mračniji od prva četiri dijela. Harry i njegovi prijatelji su sada svjesni da se lord Voldemort vratio i pokušavaju učiniti nešto konkretnije. Mračnom gospodaru su se priključili i dementori i drugi ljudi i stvorenja koji su na njegovoj strani. Kako su se mnogi Voldemortovi pokušaji da ubije Harryja činili neuspješnima, Voldemort je odlučio ostvariti proročanstvo nadajući se da će mu ono dati rješenje. Ispostavilo se da proročanstvo dano gospodaru tame nije potpuno jer je nedostajalo pola. Cijelo proročanstvo je glasilo ovako:

„... The one with the power to vanquish the Dark Lord approaches ... born to those who have thrice defied him, born as the seventh month dies ... and the Dark Lord will mark him as his equal, but he will have power the Dark Lord knows not ... and either must die at the hand of the other for neither can live while the other survives ... the one with the power to vanquish the Dark Lord will be born as the seventh month dies ...” (Rowling, 2003: 693).

Prema proročanstvu, dijete roditelja koji su se triput suprotstavili Gospodaru tame (Voldemortu), rođeno krajem sedmog mjeseca, može uništiti njegovu moć. Proročanstvo kaže i da obojica ne mogu istovremeno živjeti, već da jedan mora uništiti drugoga, što se napisljeku i ostvarilo kad je Harry uspio uništiti Voldemorta.

Pokušaj krađe proročanstva propada, a Lord Voldemort se suočava s Dumbledoreom po prvi put od njihovog posljednjeg susreta u Hogwartsu. Rezultat ovog susreta završava se bijegom Voldemorta i zarobljavanjem nekoliko njegovih smrtonoša. Time je rat između dobra i zla konačno izašao na vidjelo. Šesta knjiga serijala Harry Potter sadrži mnogo podataka o Voldemortu. Sjećanja ljudi koji su bili u kontaktu s Voldemortom kao djetetom školarcem i odraslim igraju važnu ulogu u potrazi za neizbjježnim susretom Harryja Potera ili lorda Voldemorta, koji će dovesti do smrti jednog od njih ili možda obojice. Doznajemo o događajima koja su Voldemorta odvela u sirotište gdje otkriva sposobnosti koje će ga odvesti u Hogwarts. U šestom romanu također saznajemo da je Voldemort potomak Salazara Slytherina. U sedmoj

knjizi, Harry Potter se ne vraća u školu već odlučuje pronaći Horkrukse¹² (engl. *Horcruxes*) i suočiti se s Voldemortom. Iako je Dumbledore govorio da su čarobnjaci u prošlosti već činili Horkrukse, Voldemort je na putu prema besmrtnosti išao najdalje, rascijepio je dušu na više od dva dijela. Koliko je Voldemort želio živjeti, pokazuje i to što se Horkruksi stvaraju na nasilan i okrutan način, ubojstvima. Tom Marvolo Riddle cijeli je svoj mladenački život proveo u sirotištu. Opisan je kao zgodan, tamnokos, visok, blijed. Međutim, zanimljivo je da su njegove lijepe crte lica kasnije opisane kao slične zvјerskim kada je dobio potvrdu svojih posebnih sposobnosti od profesora Dumbledorea. Ova kratka transformacija lica razvijat će se kasnije kako on bude postajao stariji i iskusniji u mračnim vještinama magije. Kad ga je, kao dijete, posjetio tadašnji profesor Dumbledore, mladi Riddle je izjavio:

„I can make things move without touching them. I can make animals do what I want them to do, without training them. I can make bad things happen to people who annoy me. I can make them hurt if i want to.“ (Rowling, 2005: 219).

Iz ove uznemirujuće izjave, zaključujemo da je Riddle već u ranoj dobi koristio svoje moći da dobije što želi, da kazni, plaši i kontrolira životinje i ljude.

Prema Eilefsenu (2008.) osobine koje posjeduje Lord Voldemort često se pripisuju profilu serijskih ubojica. Okruglost prema ljudima i životinjama, sklonost svrakama, šarmantan i privlačan izgled, manjak normalnog društvenog kontakta. Prijatelji lordu Voldemortu jako malo znače. U najboljem slučaju služe kao smetnja jer pomažu Harry Potteru da preživi i prođe kroz razne zadatke i prepreke. Sam Voldemort nema bliskih prijatelja jer ne razumije važnost toga. On ne vjeruje u stvari poput prijateljstva, bliskosti i ljubavi. Jedina stvar koju nosi uza se je njegova zmija Nagini, ali iz sasvim drugog razloga, ne iz ljubavi, nego da zaštititi svoj život. Tom Riddle bio je bistar, lukav i talentiran. Brzo je shvatio da postoje drugi poput njega, sa sposobnošću magije, ali on mora biti lukaviji u svojim putevima da bi dobio što želi. Kad mu je Dumbledore govorio o školi Hogwarts, Tom je bio jako zainteresiran za pohađanje iste. Ali ne zbog druženja s vršnjacima ili osjećaja povezanosti s nekim. Želio je naučiti više. Kasnije je otkriveno da je njegova želja za znanjem, osobito o mračnim silama, bila rezultat želje da bude moćan i pobegne od smrti. Smješten je u dom Slytherin i time je jako zadovoljan. Bio je okružen ljudima koji su donekle istomišljenici, te je stekao poštovanje i divljenje, dok je u isto vrijeme učio o magiji i svom putu prema besmrtnosti.

¹² Magični predmeti iz knjiga o Harry Potteru, prvi put spomenuti u Harry Potteru i Princu miješane krvi. Predmet je nastao uporabom crne magije od strane čarobnjaka koji želi izbjegći smrt. Čarobnjak mora dio svoje duše sakriti u predmet. Tek kad netko uništi sve predmete u kojima je sakrivena duša, taj čarobnjak umire.

Tom Riddle je sasvim drugačiji nego u knjigama. Razlikuje se na nekoliko načina. U knjigama je Voldemort opisan kao stvorenje blijede kože, crvenih očiju i lica poput zmije. U filmu Voldemort ipak izgleda više ljudski i manje groteskan. U knjizi je Riddleova prošlost detaljnije opisana nego u filmu. Saznajemo puno o njegovoj obitelji i njegovom djetinjstvu, što pomaže objasniti njegov odlazak u zlo. Osim toga, u knjizi je cijeli lik Voldemorta puno strašniji nego u filmu. Opisane su i njegove moći koje nisu toliko istaknute u filmu. One uključuju sposobnost letenja bez uporabe metle, mogućnost bacanja čarolija bez govora i sposobnost kontrole umova. Njegova je osobnost puno drugačija u filmu i knjigama. Tom koji je opisan u knjizi je vrlo sabrana, mirna i lukava osoba. Njegov glas je opisan kao „visok i hladan“ i gotovo nikada nije verbalno agresivan. Filmski Tom je puno razdražljiviji, glasniji, hysteričniji. Često više i ubija ljude samo iz ljutnje. Voli se smijati na čudan i jeziv način. Scena koju su fanovi opisali kao „nespretnu“ i „čudnu“ je kada Voldemort u zadnjem dijelu filma zagrli Draca Malfoya jer se priključio smrtonošama. Takvo nešto književni lik Voldemorta ne bi učinio. Filmski lik je dramatičan i ekspresivan, dok je književni lik hladan i proračunat kao zmija, što ga čini više zastrašujućim i jezivijim.

9. Ostali značajni likovi

9.1. Albus Dumbledore

„Albus Dumbledore, currently Headmaster of Hogwarts.

Considered by many the greatest wizard of modern
Times ...“ (Rowling, 1997: 77).

Albus Dumbledore, jedan od najznačajnijih likova u serijalu, bio je ravnatelj škole vješticiarenja Hogwarts. Karakteristike njegove rane dobi opisane su kao žudnja za moći, nezreo i sebičan. Njegove osobine u kasnijim godinama pokazuju da postaje empatičan, mudar i zaštitnički nastrojen. Albus Dumbledore zapamćen je kao heroj koji je postao najveći gubitak čarobnjačkog svijeta, ali i dalje nezaboravan i najveći čarobnjak. Djela žrtve i snage Albusa Dumbledorea pokazuju njegovu zaštitničku stranu. Njegovi postupci prikazuju kako štiti svoje voljene i nastoji sprječavati ih od svake opasnosti. Način na koji pokazuje svoju privrženost i ljubav prikazan je u njegovom odnosu prema Harryju Potteru. Kako bi zaštitio Harryja, Albus Dumbledore biva ubijen. U Hogwartu je prikazan kao vođa i mentor. Kao mentor se pokazao u njegovo velikoj pomoći za Harry Pottera. On pomaže Harryju kako bi porazio Lorda Voldemorta. Dumbledore je također spasio Harryja kad je ostao siroče, i kasnije ga zaštitio od

Dursleyevih. Stoga se zaključuje da je Albus Dumbledore bio mudar i zaštitnički karakter (Trisnawijaya, 2015.).

Dumbledore je naučio svoje učenike mnogočemu. On vodi nekoliko dobrih obrazovnih praksi u Hogwartsu; njegova je filozofija ugrađena u pet jednostavnih, ali snažnih koncepata: informacije, osnaživanje, briga o sebi, empatija i izbor. Dumbledoreva načela daju svježu perspektivu i novi jezik za uključivanje učenika, nastavnika i osoblja u raspravi o tekućim obrazovnim pitanjima. Ravnatelj vjeruje u davanje informacija učenicima: alata i znanja koji su im potrebni za postizanje rješavanja teških zadataka. Jedan od najsnažnijih aspekata knjiga o Harry Potteru leži u stupnju osobnog djelovanja koji je dopušten učenicima. Iako je mnogima iznimno privlačna, ova razina slobode mnoge više plaši: Harry i njegovi prijatelji ispituju i čak krše pravila koja su postavili odrasli. U knjigama o Harry Potteru, učenike se potiče da se ukrcaju u Hogwarts Express daleko od svojih roditelja i prema izgradnji vlastitog čarobnog svijeta mogućnosti. Jedan od najvažnijih lekcija koju studenti mogu naučiti od dobrog mentora je kako se brinuti o sebi, kao pojedinci i u grupama. Dobar mentor zna ne samo kada potaknuti učenike naprijed, nego i kada ih povući ako ne razumiju koliku odgovornost mogu učinkovito nositi. Najvažnija lekcija Dumbledorove filozofije je izbor.

,*It is our choices, Harry, that show what we truly are, far more than our abilities.*“
(Rowling, 1998: 245).

Malo je poruka koje su bolje za učenike od izreke koju je Dubledore rekao u šestom nastavku serijala: „*You are free to choose your way.*“ Odgovornost nastavnika je podržati učenike u donošenju dobrih izbora, čak i ako ih oni ponekad dovedu do pogrešaka.

Prvo pojavljivanje u knjizi Dumbledorea opisuje kao tipičnog čarobnjaka:

,*He was tall, thin and very old, judging by the silver of his hair and beard, which were both long enough to tuck into his belt. He was wearing long robes, a purple cloak which swept the ground and high-heeled, buckled boots. His blue eyes were light, bright and sparkling behind half-moon spectacles and his nose was very long and crooked, as though it had been broken at least twice.*“ (Rowling, 1997: 12).

Albus Dumbledore bio je važna figura u Harryjevom životu otkako je krenuo u školu vješticiarenja i čarobnjaštva Hogwarts. U prve tri knjige oni imaju relativno normalan odnos učenik/ravnatelj, barem u onoj mjeri u kojem njih dvojica mogu imati normalan odnos. Harry je izabran, ali on to još ne zna. Dumbledore pušta Harryja da bude normalan učenik i ne govori

mu puno o svojoj prošlosti, odnosno ne objašnjava mu ništa temeljito. U šestom dijelu saznajemo da je Dumbledore bio odgovoran za posjet i objašnjavanje Tomu Riddleu o njegovim sposobnostima i postojanju magije. Dumbledore ga posjećuje u sirotištu dok još nije bio ravnatelj, već nastavnik u Hogwartsu. U to vrijeme je odlučio da se mora posebno zainteresirati za Toma i nadzirati ga u Hogwartsu jer je imao određene sumnje u vezi s njim. Harry Potter nije bio običan učenik Hogwarta. Bilo bi bolje da je Harry o tome dobio informacije od Dumbledorea, a ne od Hagrida jer bi ga bolje pripremio. Dumbledore je Harryju objasnio samo glavnu bit o ožiljku, a to je da kada ga je Voldemort pokušao ubiti, prenio je na njega dio svojih sposobnosti i da su zbog toga Harry i Voldemort povezani. Iako je Dumbledore bio brilljantan čarobnjak, u posljednjem romanu saznajemo o njegovim „lošim“ postupcima i izborima. U posljednjem romanu, Dumbledore priznaje Harryju da je moć bila njegova najveća slabost. Dumbledore je uvijek bio u iskušenju moći. Priznao je da je zato odbijao posao u Ministarstvu magije, jer se bojao da mu se ne može vjerovati. Osim toga, Dumbledore je griješio što nije prenio Harryju temeljite informacije (Olsen, 2013.).

Prije nego što je umro, Dumbledore je ostavio Harryju četiri važna predmeta koja će mu olakšati uništenje Voldemorta. Nije mu rekao kako i kada koristiti te stvari, on vjeruje Harryju, on mu daje trag, a zatim se Harry mora boriti za sebe. Bez Dumbledoreova vodstva, Harry ne bi mogao poraziti Voldemorta. Albus je rođen u kasnim 1800 - ima, imao je mlađu sestruru i mlađeg brata. Bio je jedan od najpametnijih učenika u povijesti škole. Osvojio je sve nagrade koje je Hogwarts ponudio. Čarobnjački svijet želio je da Dumbledore postane ministar magije. On je to odbio i počeo podučavati u školi. Nakon što je prethodni ravnatelj umro, preuzeo je položaj. Tijekom prvog rata protiv Voldemorta, Dumbledore je osnovao Red Feniksa (engl. *Order of Phoenix*). Kao vođa, borio se da zaštititi Potterove dok ih je Voldemort lovio. Kad su umrli, on je bio taj koji je sredio da Harry živi kod Dursleyevih. Bio je u mogućnosti pružiti Harryju zaštitu od Voldemorta dok je bio u bezjačkom svijetu dok nije napunio sedamnaest godina. Tijekom drugog rata protiv Voldemorta, Dumbledor je ponovno okupio Red. Špijunirajući, boreći se i štiteći Harryja, odigrao je važnu ulogu u Voldemortovom padu. Voldemort je naredio Dracu Malfoyu da ubije Dumbledorea. Kad mu je profesor Snape rekao za taj plan, Albus je natjerao Snapea da mu obeća da će ga ubiti. Dumbledore je znao da umire, a Snape je na kraju ispunio svoje obećanje. Dumbledore je bio najveći ravnatelj Hogwarta. Ne samo da je vodio školu preko četrdeset godina, nego je i započeo otpor protiv Voldemorta. Bio je jedini čarobnjak kojeg se Voldemort ikad bojao. Kao Harryjev mentor i zaštitnik, Dumbledore mu je pomogao poraziti Voldemorta. On je također vjerovao u Snapea, kad nitko drugi ne bi. Albus Dumbledore je mudar, nježan, tajanstven, obrazovan, brižan i pun razumijevanja. On

potiče Harryja, njegove prijatelje i čitatelje da slijede njegov lik, da budu hrabriji, pametniji i brižniji. Harry i njegovi prijatelji su naučili da budu odgovorni, hrabri, brižni i da se znaju suočiti s problemima (Aristo, 2018.).

Harry Potter je bio jako privržen i odan Dumbledoreu. To vidimo u dijelu gdje je Harry u borbi protiv Toma Ridllea i zmije odjednom dobio zaštitu, feniksa i Gryffindorski mač:

„First of all, Harry, I want to thank you. You must have shown me real loyalty down in the Chamber. Nothing but that could have called Fawkes to you.“ (Rowling, 1998: 244).

Razlika između Dumbledorea u knjizi i na filmu je očigledna. U knjizi je opisan kao puno mirniji, staloženiji dok u filmskim serijalima djeluje nervozno i pomalo napadno. Jedna od najozloglašenijih i najismijavanijih promjena bila je Dumbledoreova poznata rečenica iz četvrtog nastavka „Harry, jesli li stavio svoje ime u Plameni pehar?“ engl. (*„Harry, did you put your name in the Goblet of Fire?“*) Naime, u knjizi autorica jasno opisuje da je Dumbledore prišao Harryju i smireno ga to upitao, dok je u filmu Dumbledore uzrujano dotrčao do Harryja i počeo vikati na njega i tresti ga. Iako fanovi filma vole i filmsku verziju slavnog ravnatelja, knjiga je ipak opisivala mirnijeg i obuzdanijeg lika. U petoj knjizi je preuzeo gotovo potpunu krivnju za smrt Siriusa Blacka i ispričao se Harryju. Zaplakao je i dao mu puno duže objašnjenje za sve, što u filmu nije prikazano. Dumbledore nije prikazan kao sentimentalni starac kakav je i bio.

9.2. Ron Weasley

Ronald Weasley je najbolji prijatelj Harry Pottera i Hermione Granger. Dolazi iz velike, siromašne obitelji, ali pune ljubavi. Ima šestoro braće i sestru. S obzirom da je drugi najmlađi, navikao je da ga starija braća zasjenjuju. To ga smeta jer kad nešto dobro napravi, nije baš uzbudljivo kad je već netko od njegove braće to napravio.

„I'm the sixth in our family to go to Hogwarts. You could say I've got a lot to live up to. Bill and Charlie have already left — Bill was head boy and Charlie was captain of Quidditch. Now Percy's a prefect. Fred and George mess around a lot, but they still get really good marks and everyone thinks they're really funny.“ (Rowling, 1997: 110).

Iz ove izjave vidimo da Ron i prije početka pohađanja škole Hogwarts, osjeća veliki pritisak zbog budućeg uspjeha jer su njegova braća već nešto postigla. Zbog uspjeha svoje braće i slave najboljeg prijatelja, Ron uvijek osjeća nesigurnost. No već u prvom dijelu

Harryja Pottera, Ron se ponekad prikazuje kao heroj. Iako je nekad bio preplašen, u borbi s troloom se odvažio i dosjetio onog što mu je prvo palo napamet. Time je spasio Hermionu i Harryja od trola:

„Ron pulled out his own wand — not knowing what he was going to do he heard himself cry the first spell that came into his head:

„Wingardium Leviosa!“

The club flew suddenly out of the troll’s hand, rose high, high up into the air; turned slowly over — and dropped, with a sickening crack, onto its owner’s head“ (Rowling, 1997: 197).

Na kraju prvog Romana, Ron zauzima veliku ulogu u spašavanju kamena mudraca. Svladao je igru šaha vrlo mudro i hrabro i time Harryju otvorio put do propadališta. Važno je naglasiti i da se u ovom trenutku, Ron žrtvovao da bi Harry mogao nastaviti. Svojom hrabrošću je dokazao da je pravi Gryffindorac. Ron je bio odan prijatelj i činio je sve što može da pomogne Harryju. Dumbledore mu je dodijelio bodove za Gryffindor na račun odigrane partije šaha.

“First — to Mr. Ronald Weasley . . . for the best-played game of chess Hogwarts has seen in many years, I award Gryffindor House fifty points.” (Rowling, 1997: 342).

S obzirom da je Ron bio prilično nesiguran, to što je Dumbledore pred cijelom školom izjavio da je odigrao najbolju partiju šaha viđenu u zadnjih par godina ga je ohrabril o i podiglo mu samopouzdanje. Tada je i njegov stariji brat Percy pokazao ponos:

„My brother, you know! My youngest brother! Got past McGonagall’s giant chess set!“ (Rowling, 1998: 221).

Kroz serijal Harry, Ron i Hermione su bili iskreni, odani, najbolji prijatelji. Ipak, Harry se ističe zbog svoje prošlosti kao dječak koji je preživio napad Voldemorta, a Hermione po svojem briljantnom umu. To ga opet pomalo stavlja u sjenu kao normalnog učenika s prosječnim ocjenama i nikakvim posebnim postignućima. Primjerice, u šestoj knjizi, profesor Slughorn poziva određene učenike na večeru i druženje koji su mu iz nekog razloga zanimljivi. Ron nije jedan od njih, njegovo prezime nije niti zapamtio. Čak i njegova sestra Ginny je bila pozvana, zbog čega se osjećao isključeno, jer i on sudjeluje u razvoju mnogih bitaka. Ron se osjećao

inferiorno i u svojoj obitelji i u okruženju prijatelja. Njegova je nesigurnost još više rasla kad ga je Draco Malfoy počeo zadirkivati u školi zbog toga što je siromašan. Kad je Ron stigao u Hogwarts, znao je da ima neki „status“ zahvaljujući uspjesima svoje braće. Nije očekivao da će učiniti nešto veliko, čak i ako je zbog toga osjećao neki pritisak. Ali kada je Harryjeva slava počela rasti, počeo se osjećati nesigurnije i zbog toga je sve više htio biti zapažen. Na sreću, Ron se osjeća bolje zbog podrške koju ima od najboljih prijatelja, Harryja i Hermione. Tijekom tragične situacije gdje Ron izgubi svog brata, Freda, gledajući ga kako umire pred svojim očima, Ron ipak pokazuje svoju odvažnost i samopouzdanje. U borbi protiv dementora, Harry i Ron su trebali izvesti čaroliju kojim ih otjeraju. Za izvođenje čarolije ključno je sjetiti se lijepih uspomena, ali samopouzdanje igra veliku ulogu. Čak ni Harry nije uspio otjerati dementore, već Ron unatoč tome što je izgubio brata. Isprva nam se pokazuju Ronove teškoće u suprostavljanju negativnim situacijama, ali u ovom ključnom trenutku, vidimo bolje njegovo upravljanje emocijama, što pokazuje i poboljšanje njegove osobnosti, naglašavajući njegovo samopouzdanje (Ipanaque, 2019.).

Prema opisu u knjizi, Ron Weasley je krakat, mršav, visok, s dugim nosom i pjegicama, dok u filmovima glumac Rupert nije osobito visok i nema dugačak nos ni pjegice. U svakom slučaju, Ronov izgled nema puno veze s njegovom pričom, jedino kada ga zadirkuje Malfoy koji se u knjizi ruga njegovim prirodnim osobinama, a u filmu njegovoj otrcanoj odjeći. Ron Weasly u knjizi ima puno „junačkih“ momenata kroz serijale koji su, nažalost, izostavljeni u filmovima ili su dati drugim likovima. Recimo u trećem nastavku Harry Pottera, Ron unatoč slomljenoj nozi ustaje i hrabro štiti Harryja od Siriusa Blacka. No, filmska adaptacija malo drugačije prikazuje scenu pa je prikazano da je Hermione ta koja se izlaže da zaštitи Harryja (Elizabeth, 2019.).

U razvoju Ronovog karaktera je puno utjecala njegova obitelj. Njegovi roditelji su vrlo brižni, a njegova starija braća su ga mnogočemu naučila. Već u prvom dijelu filma vidimo da Ron ima puno znanja o školi i čarobnjačkom svijetu koje Harry nije imao od koga naučiti. U sceni gdje Hagrid (lovočuvar u Hogwartsu i njihov dobar prijatelj) pokazuje zmajevu jaje, Ron odmah prepoznaje da se radi o zmaju i precizira vrstu. Zaključujemo da je o njima naučio jer njegov stariji brat Charlie radi sa zmajevima.

9.3. Neville Longbottom

Neville je jedan od likova koji je doživio potpunu transformaciju kroz serijal; iz nesigurnog, zbumjenog dječaka koji sve zaboravlja i grijesi, postao je pravi heroj, koji je na kraju doprinio uništavanju Voldemorta. U prvim dijelovima knjige i filma, Neville je bio dječak koji u svemu grijesi, ne može se skoncentrirati na ono što radi. Zbog nedostatka koncentracije, ne može pravilno ispuniti zadatke i često postaje predmetom ruganja. Profesor Snape ga je jednom prilikom nazvao „*idiot boy*“ jer mu je Neville upropastio sat Čarobnih napitaka (Rowling, 1997: 103). Zbog ruganja i maltretiranja od strane profesora i školskih kolega, Neville je pokazivao veliku nesigurnost. Osim društvenog neprihvaćanja, Neville ima loše mišljenje o sebi i zbog stroge bake koja ga odgaja. U šestom nastavku romana Neville priznaje Harryju:

„*You should hear my gran talk about you ... she'd give anything to have you as a grandson*“ (Rowling, 2005: 139).

Iz ovog citata očigledna je Nevillova nesigurnost; po njegovom mišljenju, baka nema unuka kakvog bi voljela imati. U petom nastavku romana, Nevillova baka je izjavila da je on dobar dječak, ali da nema talent kao njegov otac. Time ga je ponizila pred prijateljima. U četvrtom nastavku filma i knjige, na satu Obrane od mračnih sila, profesor drži predavanje o neoprostivim kletvama. Kada spomene i objašnjava kletvu „mučenja“, Neville se uznenimiri. Po tome možemo zaključiti da ga nešto vezano za to jako pogađa. Tek u sljedećem nastavku, saznaje se istina o Nevillovoj tragičnoj prošlosti. Njegovi roditelji bili su lovci na crne čarobnjake i članovi Reda feniksa tijekom prvog čarobnjačkog rata. Neki od Voldemortovih pristaša su mučili Nevillove roditelje toliko da su trajno ostali u bolnici za magične bolesti jer su postali izbezumljeni. Neville je još kao dijete predan u ruke bake i ostao bez roditelja. Redovno posjećuje roditelje u bolnicu, ali pati jer ga oni niti ne prepoznaju. Ovakva trauma ostavlja doživotni ožiljak na djetetu. Saznaje se da su njegovi roditelji bili odani, hrabri, dobroćudni, baš kao i Neville.

Iako nije vidljivo na prvu, Neville je lik koji zaista pripada domu Gryffindor. Polako je učio kako se braniti od nasilnika i skupiti hrabrost. Najveću nesigurnost stvarala mu je baka, ali nije uspio skupiti hrabrost da joj se suprotstavi. Nakon što je postigao izvanredne rezultate na testovima, baka ga i dalje samo kritizira. Tada je profesorica McGonagall ispravno postupila rekvši:

„*It's high time that your grandmother learned to be proud of the grandson she's got, rather than the one she thinks she ought to have...*“ (Rowling, 2005: 174).

Profesorica McGonagall nakon toga se nasmiješila i rekla Nevillu da je njegova baka loše napisala taj test za kojeg Neville govori da je nevažan. Profesorica McGonagall je ohrabrla Nevillea ovom izjavom i pokazala mu da mu je baka u krivu i da ne treba slušati njezine kritike i uputstva. Od tada se vidio znatni napredak, Neville je postao hrabriji i uspješniji. Na kraju petog nastavka, pokazao je svoje vještine i hrabrost u borbi protiv smrtonoša. Čak i nakon što se našao licem uz lice sa smrtonošom koja mu je mučila roditelje, odbija napustiti Harryja i nastavlja borbu. Nezamisliva je količina hrabrosti i herojstva kad se mogao suočiti sa ženom koja mu je uništila djetinjstvo. Do kraja serijala, Neville je toliko napredovao da je preuzeo poziciju vodstva i poticao druge učenike da se bore protiv smrtonoša dok je Harry bio odsutan. Njegov najveći herojski dogodio se kad je ubio Voldemortovu zmiju, što je bilo nužno za potpuno uništenje Voldemorta.

Neville Longbottom imao je važnu ulogu u filmu, ali ni približno kao u knjizi. Nije toliko istaknut koliko bi trebao biti. U šestom nastavku filma, profesor Slughorn bira učenike koje poziva na božićnu zabavu. U knjizi je pozvan i Neville, dok u filmu to nije prikazano. Dapače, u filmu Neville servira piće na zabavi. Profesor Slughorn je birao učenike jer su mu iz nekog razloga zanimljivi, ili uspješni, stoga je u tom dijelu filma Nevillova uloga prešla iz zanimljivog u podcijenjenog. Tijekom posljednje bitke u čarobnjačkom ratu prikazanom na filmu, Voldemort se ruga što vidi Nevillea i izjavljuje da se nadao boljem. U knjizi je opisano potpuno drugačije jer ga Voldemort pohvaljuje i poziva da bude smrtonoša što znači da ga smatra dovoljno kvalitetnim i sposobnim. Iako Neville u filmu nije istaknut kao u knjizi, ipak se u nekim dijelovima vidi njegovo junaštvo i razvoj lika kroz serijale.

10. ZAKLJUČAK

Harry Potter je jedan od najčitanijih romana svjetske dječje književnosti. Serijal o Harryju Potteru pun je kompleksnih i slojevitih karaktera. Knjiga i film o poznatom čarobnjaku prate razvoj likova, njihovo emocionalno i fizičko sazrijevanje, njihove odnose i ponašanja. Osim što se likovi bore protiv u zla u magičnom svijetu, čitamo i gledamo o njihovim zgodama ili problemima u školi, konfliktima s profesorima i roditeljima, prvim ljubavima, prijateljstvima, što knjigu i film čine još privlačnijom. Vrhunskim spisateljskim umijećem, J. K. Rowling je dublje približila čitateljima galeriju osebujnih likova, detaljnim opisima njihovih misli, osjećaja, strahova, nadanja, snova i strepnji. Njezina fantastična karakterizacija likova „drži“ čitatelje zainteresiranim do samoga kraja. Svojim je pisanjem postigla da knjigu čitaju čak i oni koji ne vole književnost. Privukla je djecu, mlađe i odrasle da se iznova vraćaju napisanoj riječi i da ne ispuštaju knjigu iz ruke. S druge strane, i film ima svoje prednosti. Iako sami likovi nisu detaljno prikazani kao što ih je opisala spisateljica, današnjom tehnologijom, uporabom moćnih efekata, savršenim glazbenim kompozicijama, film je dočarao magični svijet na svjetskoj razini. Osim fascinantnih, očaravajućih scena koje mogu dočarati detalje i nemaštovitim čitateljima, publika je zavoljela likove zbog izrazito talentiranih glumaca koji su svakom obožavatelju prirasli srcu.

U ovom diplomskom radu opisani su neki od glavnih likova, navedena su njihova fizička i psihička obilježja, njihove glavne karakteristike i ponašanja. Tijekom pisanja ovog diplomskog rada, proučavajući dostupnu literaturu na hrvatskom i engleskom jeziku, knjige, filmove, časopise i internetske stranice, utvrđeno je da postoje značajne razlike u razvoju većine likova kroz serijal. Razvoj glavnog lika Harryja pratimo od zbuњenog jedanaestogodišnjaka koji tek otkriva svoj pravi identitet do junaka koji uspijeva poraziti najmoćnijeg mračnog čarobnjaka. Glavni ženski lik Hermionu pratimo od sveznalice, koja uvijek slijedi pravila do vješte čarobnice briljantnog uma koja je spremna prekršiti pravila zbog općeg dobra. Harryjev najbolji prijatelj Ron Weasley također doživjava značajan razvoj kroz serijale; iz strašljivog, nesigurnog dječaka vremenom sazrijeva i postaje hrabar, odan prijatelj spreman na borbu i žrtvovanje. Harryjev kolega i prijatelj Neville Longbottom se kao lik transformirao iz zbuњenog, nesigurnog dječaka u hrabrog, odvažnog heroja. Draca Malfoya kroz gotovo cijeli serijal pratimo kao negativca, podrugljivog i bezobzirnog učenika, onoga koji je na strani zla kao i njegova obitelj. Na samom kraju napetog serijala, lik Draca Malfoya iznenađuje čitatelje pozitivnom transformacijom postavši mladi momak spreman odbaciti dotadašnja uvjerenja i

boriti se protiv zla. Krhka, naivna djevojčica Ginny Weasley izrasta u borbenu, vještu i samopouzdanu mladu čarobnicu.

Kroz istraživanje i pristup književnim i filmskim likovima tijekom pisanja diplomskog rada, utvrđeno je da postoje sličnosti i razlike između književnih i filmskih likova u serijalu. Uobičajeno je da se neki detalji promijene prilikom ekranizacije što utječe na doživljaj prikazanih likova. Kao primjer najizraženijih razlika između lika opisanog u knjizi i prikazanog na ekranu može se navesti Ginny Weasley čija je uloga izgubila na važnosti u filmu. U filmovima o Harryju Potteru, Ginny je sporedna uloga, najpoznatija kao Harryjeva djevojka i Ronova mlađa sestra, dok je u romanima vješta, izrazito talentirana, samostalnija i zapaženija. Obzirom na izbor glumaca koji su bili adekvatni za ulogu, neki od likova su i fizički drugačiji nego što je opisano u romanu.

J. K. Rowling savršeno je uvela čitatelje u svijet magije i dočarala je likove kao da su stvarni. Roman je pogodan za čitatelje svih dobi, a ističe i poruku o važnosti prijateljstva i ljubavi. Iako ima odraslih koji drže da je magijska književnost opasna i zatupljujuća jer udaljava dijete od stvarnosti, Harry Potter nije daleko od stvarnosti današnjeg djeteta. On je slojevit junak, daleko od naivnog djeteta koje netko može lako zavesti u magijsku realnost. U njemu se vodi borba između dobra i zla (Bašić, 2019.).

IZVORI

1. Columbus, Chris, red. 2001. *Harry Potter and the Philosopher's Stone*. Burbank, California: Warner Bros. Pictures. Objavljen: 4. prosinca 2001.
2. Columbus, Chris, red. 2002. *Harry Potter and the Chamber of Secrets*. Burbank, California: Warner Bros. Pictures. Objavljen: 3. prosinca 2002.
3. Cuarón, Alfonso, red. 2004. *Harry Potter and the Prisoner of Azkaban*. Burbank, California: Warner Bros. Pictures. Objavljen: 23. svibnja 2004.
4. Newell, Mike, red. 2005. *Harry Potter and the Goblet of Fire*. Burbank, California: Warner Bros. Pictures. Objavljen: 6. studenog 2005.
5. Rowling, J. K. (1997) *Harry Potter and the Philosopher's Stone*. Bloomsbury, London.
6. Rowling, J. K. (1998) *Harry Potter and the Chamber of Secrets*. Bloomsbury, London.
7. Rowling, J. K. (1999) *Harry Potter and the Prisoner of Azkaban*. Bloomsbury, London.
8. Rowling, J. K. (2000) *Harry Potter and the Goblet of Fire*. Bloomsbury, London.
9. Rowling, J. K. (2003) *Harry Potter and the Order of the Phoenix*. Bloomsbury, London.
10. Rowling, J. K. (2005) *Harry Potter and the Half-Blood Prince*. Bloomsbury, London.
11. Rowling, J. K. (2007) Harry Potter and the Deathly Hallows. Bloomsbury, London.
12. Yates, David, red, 2007. *Harry Potter and the Order of Phoenix*. Burbank, California: Warner Bros. Pictures. Objavljen: 28. lipnja 2007.
13. Yates, David, red, 2009. *Harry Potter and the Half-Blood Prince*. Burbank, California: Warner Bros. Pictures. Objavljen: 7. srpnja 2009.
14. Yates, David, red. 2010. *Harry Potter and the Deathly Hallows – Part 1*. Burbank, California: Warner Bros. Pictures. Objavljen: 11. studenog 2010.
15. Yates, David, red. 2011. *Harry Potter and the Deathly Hallows – Part 2*. Burbank, California: Warner Bros. Pictures. Objavljen: 7. srpnja 2011.

LITERATURA

1. Aristo, T. (2018) *The Characteristics of Albus Dumbledore in Harry Potter and Deathly Hollow by J. K. Rowling*. Journal of English Educational Study 1 (2) 50 – 57.
2. Ballard, J. (2021) *Domovi Hogwarta*. Školska knjiga. Zagreb.
3. Bašić, I. (2019) *Što je smisao nastave književnosti?* Balans centar za logopedagogiju i biblioterapiju, Zagreb.
4. Bell, C. E. (2012) *Hermione Granger Saves the World: Essays on the Feminist Heroine of Hogwarts*. McFarland & Company, Inc., Publishers, Jefferson, North Carolina and London.
5. Brennan Croft, J. (2009) *The Education of a Witch: Tiffany Aching, Hermione Granger, and Gendered Magic in Discworld and Potterworld*. Mythopoeic Society 129 – 142
6. Calkhoven, L. (2022) *Slavne vještice*. Školska knjiga, Zagreb.
7. Diklić, Z., Težak, D., Zalar, I. (1996) *Primjeri iz dječje književnosti*. Divič, Zagreb.
8. Eilefsen, L. (2008) *The life of Tom Marvolo Riddle aka Lord Voldemort: a study of the origin of evil and how it is portrayed in fantasy*. University of Adger.
9. Elizabeth, H. (2019) *Harry Potter: 10 Things About Hermione The Movies Deliberately Changed*. <https://screenrant.com/harry-potter-hermione-movies-deliberately-changed/> (preuzeto: 2.7.2023.)
10. Goetz, S. (2008) *Phoenix Rising: Collected Papers on Harry Potter*. Narrate Conferences, Inc, Colorado.
11. Gustafsson, E. (2016) *The Complexity and Unconventional Heroism of Severus Snape in the Harry Potter Books*. Faculty of Arts and Social sciences, Department of Languages, English Department, Sweden.
12. Hameršak M. i Zima D. (2015) *Uvod u dječju književnost*. Biblioteka Uvodi, Zagreb.
13. Hunt, S. (2016) *Harry Potter and the Hero Journey of Draco Malfoy*. University of Missouri – Kansas City.
14. Ipanaque, G. (2019) *Evolution and development of the character of Ron Weasley from the saga of Harry Potter by JK Rowling: To what extent the family and social context of the character Ron Weasley*. Colegio San Agustín, Chiclayo.
15. Lin, J. (2016) *Ginny Weasley: Powerful and Weak*. Fu Jen Catholic University.
16. Musić, R. i Agans, L. J. (2007) *Five Lessons of a Dumbledore Education: What Harry Potter's mentor knows*. About Campus 12 (5), 21 – 23.

17. Olsen, L. T. (2013) *The Ethics of Albus Dumbledore: A Critical Discussion of Profosser Dumbledore as a Moral Leader and Ideal in the Harry Potter Series*. University of Oslo, Norway.
18. Todorov, C. (1987) *Uvod u fantastičnu književnost*. Pečat, Beograd.
19. Težak, D. (1990) *Dječji junak u romanu i filmu*. Školske novine, Zagreb.
20. Peruško, T. (2018) *ULABIRINTU TEORIJA O fantastici i fantastičnom*. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.
21. Shaw, A. (2022) *Harry Potter: Comparing 10 Main Charactes's Last Book Line To Their Last Movie Line*. <https://screenrant.com/harry-potter-comparing-characters-last-book-vs-movie-line/> (preuzeto: 22.6.2023.)
22. Smith, S. (2005) *J. K. Rowling: biografija*. Naklada Zoro, Zagreb.
23. Sterlin, S. (2021) *Harry Potter Characters' Appearance in The Book Vs. The Movies*. <https://vocal.media/geeks/harry-potter-characters-appearance-in-the-books-vs-the-movies> (preuzeto: 27.6.2023.)
24. Šustić, F. (2018) *Woman Characters in the Harry Potter Series/Ženski likovi u Harry Potter serijalu*. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayer, Filozofski fakultet, Osijek.
25. The Wizarding World Team (2019) *How Harry Potter film characters to their book description*. <https://www.wizardingworld.com/features/harry-potter-book-character-descriptions-versus-how-they-looked-in-the-films> (preuzeto: 27.6.2023.)
26. Torn, S. (2021) „*Harry Potter*“: *Emma Watson Reacts To Being Called „Too Pretty“ To Play Hermione*. <https://www.cheatsheet.com/entertainment/harry-potter-emma-watson-reacts-to-being-called-too-pretty-to-play-hermione.html/> (preuzeto: 20.6.2023.)
27. Trisnawijaya, M. (2015) *Character Development of Albus Dumbledore as seen in JK Rowling's Harry Potter Series*. Lexicon 4 (2) 138 – 144.
28. Tyler, A. (2019) *How Snape Is Different In The Harry Potter Books To The Movies*. <https://screenrant.com/harry-potter-snape-books-movies-differences/> (preuzeto: 3.7.2023.)
29. Walsh, K. (2019) *Geek Heroines; An Encyclopedia of Female Heroes in Popular Culture*. ABC – CLIO, California.
30. Whited, L. (2004) *The Ivory Tower and Harry Potter: Perspectives on a Literary Phenomenon*. University of Missouri Press, Columbia and London (211-243).